

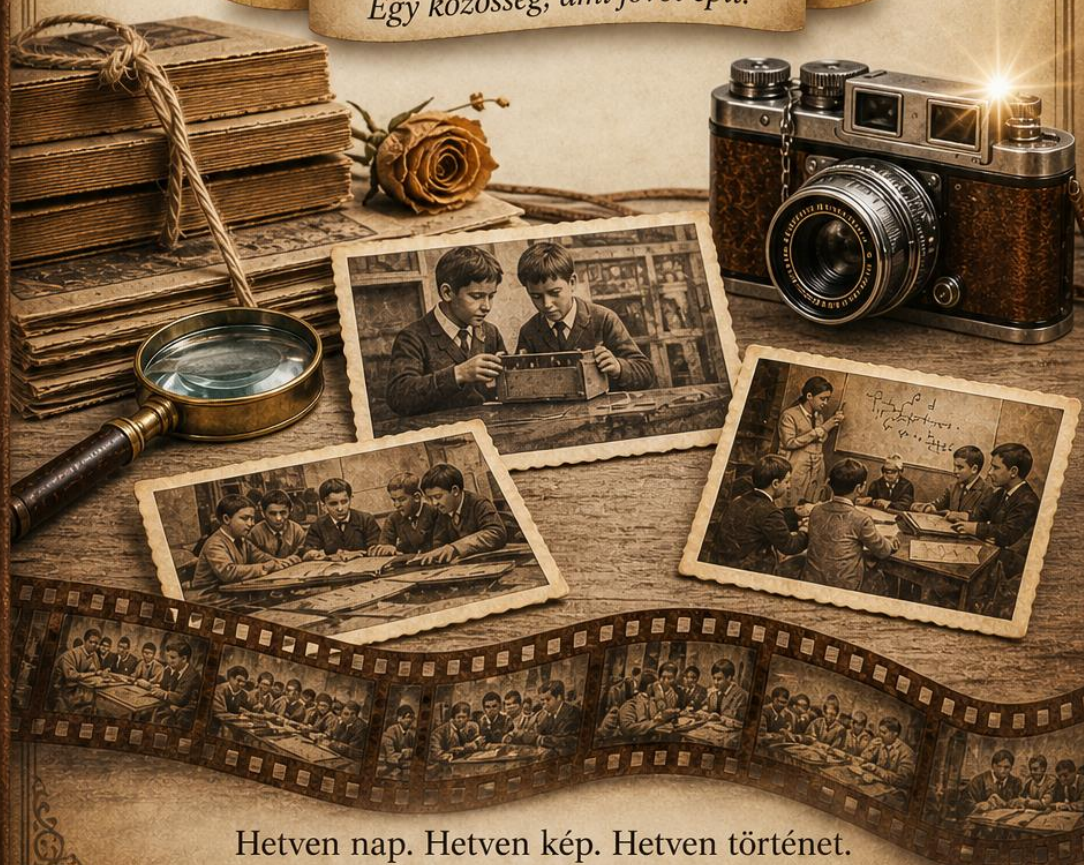

70 év – 70 kép – 70 történet

70 NAP EMLÉKEI

Egy iskola 70 éve a gyengénlátó gyermekekért

*Egy múlt, ami értéket teremt.
Egy közösség, ami jövőt épít.*

Hetven nap. Hetven kép. Hetven történet.
Egy különleges jubileum időutazása.

1/70 - 1956

„Innen indult minden.”

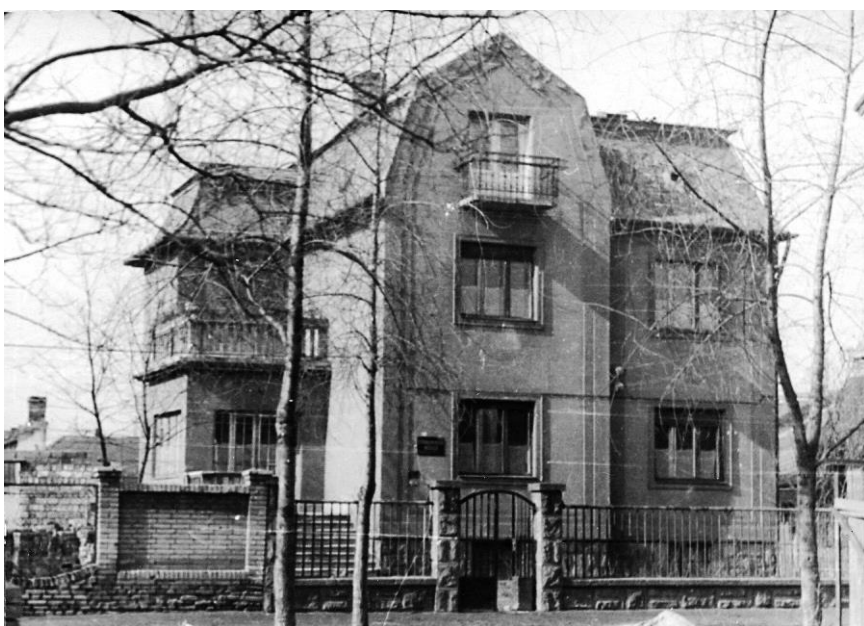
A gyengénlátó gyermekek külön iskolában való oktatásának története 1956-ban, ebben a csepeli épületben kezdődött. A ház kívülről egyszerű, mégis sorsfordító helyszín lett: itt nyitotta meg kapuit az első olyan iskola Magyarországon, amely kifejezetten a gyengénlátó tanulók igényeihez igazodott.

A kezdeti években kis létszámú osztályok, óriási lelkesedéssel dolgozó pedagógusok és sok-sok úttörő megoldás töltötte meg ezt az épületet. A cél akkor is ugyanaz volt, mint ma: támogatni a gyerekeket abban, hogy kibontakoztathassák képességeiket, és biztonságos, elfogadó közösségben tanulhassanak.

Innen indult el az a szakmai út, amely 70 évvel később már egy nagy múltú, országosan is meghatározó intézménnyé nőtte ki magát.

70 év – 70 kép – 70 történet

Ezzel a házzal kezdődik a mi történetünk.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy fekete-fehér fotón egy kétszintes, villa jellegű iskolaépület látható. Az épületnek magas, meredek teteje van, több kiugró résszel és kis erkéllyel. Az utcafronton kovácsoltvas kapu és kerítés áll, mögötte egy kis udvar. A ház előtt kopasz fák sorakoznak, ágaik részben eltakarják az épületet. A környezet csendes, kertvárosias hangulatú. Ez volt a csepeli iskola épülete, ahol a gyengénlátó gyermekek oktatása zajlott.

2/70 – 1957

Kézzel, szívvel, hittel – az alkotó pedagógusok kora

Az 1950-es évek végén még nem álltak rendelkezésre speciális taneszközök, segédanyagok a gyengénlátó tanulók számára.

De a hiány nem jelentett akadályt.

A pedagógusok saját maguk készítettek eszközöket és füzeteket, amelyek segítették az írástanítást, a szemléltetést és a tanulást. A speciális füzeteket kézzel vonalazták, a nagyobb méretűeket festőhengerrel készítették el.

A feladatlapok sokszorosításához a jól ismert lila, kézi indigót használták – egyszerre legfeljebb három példány készülhetett.

Az akkori technikai ellátottság korlátozott volt, mégsem jelentett áthidalhatatlan nehézséget.

A lelkes, kreatív pedagógusok megtalálták azokat a megoldásokat, amelyekkel a gyengénlátó tanulók hozzájutottak a számukra megfelelő információkhoz, és eredményesen tanulhattak.

Ebben az időszakban kezdődött Paraszkey Sára pályája is, aki aktív részese volt ennek az alkotó, kísérletező szakmai munkának.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor még mindent kézzel készítettek – és mégis messzire jutottak.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy fekete-fehér fotón egy gyerek keze látható írás közben. A gyerek vastag vonalazású, speciálisan kialakított füzetbe ír ceruzával. A füzet sorai

szélesek és erősen kihúzottak, hogy könnyebb legyen követni őket. A bal kéz a lapot tartja, a jobb kéz a ceruzát fogja. A kép csak a kézfejeket és a füzetet mutatja, az arc nem látható. A jelenet azt érzékelteti, hogyan segítették speciális eszközökkel a gyengénlátó tanulók írástanulását.

3/70 – 1958

Egy tanóra a csepeli iskolában

Ezen a képen egy csepeli tanterembe pillanthatunk be, ahol **Parasz kay Sára** tanítja a gyerekeket.

A gyengénlátó tanulók oktatása ekkor még kevés eszközzel, de annál több leleménnyel és szakmai elhivatottsággal zajlott.

A pedagógusok saját készítésű taneszközökkel, átalakított füzetekkel, nagyobb méretű szemléltető anyagokkal segítették a tanulást. A hangsúly azon volt, hogy minden gyermek a látásához igazított módon férhessen hozzá az ismeretekhez.

Parasz kay Sára pályájának ezek az évei alapozták meg azt a szemléletet, amely később a gyengénlátók pedagógiájának egyik meghatározó irányává vált: figyelem az egyéni szükségletekre, sok gyakorlás, türelem és kreativitás.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy tanóra 1958-ból, ahol már formálódott az a tudás és tapasztalat, amelyre később egy egész intézmény épült.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy fekete-fehér fotón egy tantermi jelenet látható az 1950-es évek végéről. A képen több kisiskolás ül egyszemélyes, fa iskolapadoknál, előttük nyitott könyvek és füzetek vannak. A gyerekek közel hajolva olvasnak, némelyikük a kezével támasztja a fejét, hogy jobban lássa a szöveget. Többen szemüveget viselnek.

A padok között egy pedagógus áll fehér köpenyben, és figyelemmel kíséri a tanulók munkáját, egyikük felé lehajolva segít. A terem falán taneszközök és szemléltető ábrák láthatók. A kép nyugodt, koncentrált tanulási helyzetet ábrázol, és azt mutatja meg, hogyan zajlott a gyengénlátó gyermekek tanítása egy korabeli tanteremben.

4/70 – 1959

Egy magnetofon a délutáni tanuláshoz

Ezen a képen egy régi, orsós magnetofont látunk. Nem dísz volt, hanem munkaeszköz: a délutáni tanulást segítette a csepeli iskolában.

Paraszky Sára visszaemlékezése szerint a Bizományi Áruházból vásárolták, és erre mondták fel a tananyag lényeges részeit. Erre azért volt szükség, mert nevelőtanár nem volt, csak két idős gyermekfelügyelő, akik a gyerekekre vigyáztak.

Az ügyesebb tanulókat megtanították a magnetofon kezelésére, így ők indították el a felvételeket a többieknek. A gyermekfelügyelőnek így valóban „csak” felügyelnie kellett – a tanulás pedig hang segítségével is folytatódhatott.

Ez is egy példa arra, hogyan születtek meg az első, egyszerű, mégis hatékony megoldások a gyengénlátó gyerekek tanulásának támogatására.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy magnetofon, amely tudást közvetített egy olyan időszakban, amikor még kevés eszköz állt rendelkezésre.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fényképen egy tantermi jelenet látható. Az előtérben egy szemüveges fiú ül az asztalnál, mellette egy orsós magnetofon áll, rajta két látható szalagorsóval. A fiú a készülékre figyel, mintha éppen hallgatná vagy kezelné. A háttérben több tanuló ül a padokban, lehajtott fejjel dolgoznak a füzetekben. A kép a tanulás és a technikai eszközök korabeli használatának pillanatát örökíti meg.

5/70 – 1960

Egy pad története – amikor a bútor is alkalmazkodott a gyerekekhez

Ilyenek voltak az iskola tantermeiben használt padok az 1960-as években. Később több átalakuláson mentek keresztül, mire eljutottunk a ma ismert típusig.

A **dönthető asztallap** iránti igény már nagyon korán megjelent, ezért egy asztalossal külön készítették ilyen megoldásokat.

A tantermekbe idővel **speciális, emelhető magasságú, dönthető lapú egyszemélyes munkaasztalok** kerültek, hozzájuk **állítható magasságú székekkel**.

Ez nemcsak kényelmi kérdés volt: így vált elkerülhetővé a gyerekek „orrsúrolós” olvasási testtartása, és ezzel együtt a későbbi **gerincdeformitás** kockázata is.

Azokat a padokat, amelyekkel az új épületet 1982-ben átadták, **Paraszky Sára tervezte**.

Az ő nevéhez fűződik a padokra helyezhető **speciális csúszásgátló fólia** használata is, amelyet ő kezdett el alkalmazni és elterjeszteni.

Ennek köszönhetően:

- nem csúsztak le a megemelt asztallapról a sokszor nehéz tankönyvek és füzetek,
- könnyebbé vált az írás és az olvasás,
- nem kellett fél kézzel a papírt tartani munka közben.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor egy iskolapad is a gyerekekhez igazodott – nem fordítva.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fotón egy különleges kialakítású iskolapad látható. A pad asztallapja döntött, alatta félköríves, felnyitható tárolórész helyezkedik el. A bútor négy, ívesen hajlított fémlábon áll. A forma egyszerű és funkcionális, kifejezetten tanuláshoz tervezett eszköz benyomását kelti. A pad egy üres teremben áll, a háttérben fal és padló látható.

6/70 – 1961

Az első elsősök – amikor új korszak kezdődött

1961 különleges év volt intézményünk történetében. Ekkor érkezhetek meg először frissen beiskolázott első osztályos gyermekek a gyengénlátók iskolájába.

Ez nemcsak egy új évfolyam indulását jelentette, hanem szemléletváltást is: egyre világosabbá vált, hogy a látásmaradványra épülő oktatás mellett szakítani kell a korábbi „gyógyítva nevelés” elvével.

A cél nem az volt, hogy a gyermek „majd egyszer ellát a tábláig”, hanem az, hogy a meglévő látását használva, megfelelő módszerekkel ugyanazokhoz a tudáshoz és továbbtanulási utakhoz jusson el, mint bármely más gyermek.

1960-ban megjelent a Gyengénlátók Általános Iskolájának tanterve, majd az 1961/62-es tanévtől – minisztériumi engedéllyel, kísérleti jelleggel – megkezdődött az oktatás az általános iskolai követelményekhez igazodva.

Paraszky Sára így idézte fel:

„Ez volt az első alkalom, amikor frissen beiskolázott kis elsősök érkeztek... volt közöttük kilencéves is, aki már három éve várt erre a lehetőségre.”

A döntés vitákat is hozott, de a pedagógusok tudták: csak így nyílhat meg a továbbtanulás útja gimnázium, főiskola, egyetem felé.

Négy év múlva a minisztériumi ellenőrzés mindent rendben talált – a gyerekek olyan jól teljesítettek, hogy még azt is megkérdezték, vajon „betanították-e” őket.

1961-ben tehát nemcsak egy osztály indult el, hanem egy új korszak is: a gyengénlátó gyermekek útja a teljes értékű tudás felé.

70 év – 70 kép – 70 történet

Az első elsősök története egy korszak kezdete volt.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér osztálytermi fotó. Kisiskolás gyermekek ülnek fa padokban, füzet fölé hajolva írnak. Többen vastag keretes szemüveget viselnek. A tanító fehér köpenyben áll mellettük, figyelmesen segíti a munkájukat.

7/70 – 1962

Név és jelentés – egy szó, ami történelmet ír

Intézményünk történetében fontos mérföldkő volt, amikor 1956-ban megalakult a **Csökkentlátók Általános Iskolája**.

Ahogy azt már korábban is említettük, ettől az időponttól kezdve beszélhetünk a magyarországi gyengénlátó gyermekek **önálló, szervezett oktatásáról**.

A következő években az iskola neve több változáson ment keresztül – ezek a módosulások nem pusztán formai kérdések voltak, hanem a szakmai gondolkodás fejlődését is tükrözték.

Az 1960-as évek elején az intézmény elnevezése **Gyöngénlátók Általános Iskolája** lett, majd később kialakult a ma is ismert és használt forma:

Gyengénlátók Általános Iskolája

A névváltoztatás mögött nyelvi és szakmai megfontolások álltak.

A „gyengénlátó” kifejezést **dr. Lőrincze Lajos** javasolta az akkoriban elterjedt „gyöngénlátó” helyett.

Indoklása szerint a „gyöngye” szó inkább általános, fizikai gyengeséget sugall, míg a „gyenge” kifejezés pontosabban, funkcionális értelemben írja le a látás állapotát.

Ez az elnevezés idővel széles körben elfogadottá vált, és azóta is meghatározó része a gyógypedagógiai terminológiának.

Egy szó változott – de vele együtt egy szemlélet is formálódott. A pontos megnevezés pedig mindig a megértés és az elfogadás felé vezet.

70 év – 70 kép – 70 történet

Nevünk története is része annak, akik vagyunk.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy letisztult, világos háttérű grafika látható, amely az iskola nevének változását mutatja be. A középpontban nagy betűkkel ez áll: „**Név és jelentés – 1962**”. Alatta egymás után szerepel három intézménynév: **Csökkentlátók Általános Iskolája**, majd **Gyöngénlátók Általános Iskolája**, végül pedig a ma is használt forma: **Gyengénlátók Általános Iskolája**. A grafika egyszerűen és szemléletesen emeli ki, hogyan formálódott egyetlen szóval együtt a szakmai szemlélet is.

8/70 – 1963

Saját készítésű szemléltető eszközök

A kezdeti években intézményünkben nemcsak új módszereket kellett kialakítani, hanem sokszor **a tanításhoz szükséges eszközöket is maguk készítették el** a pedagógusok. Ebben élen járt Paraszka Sára.

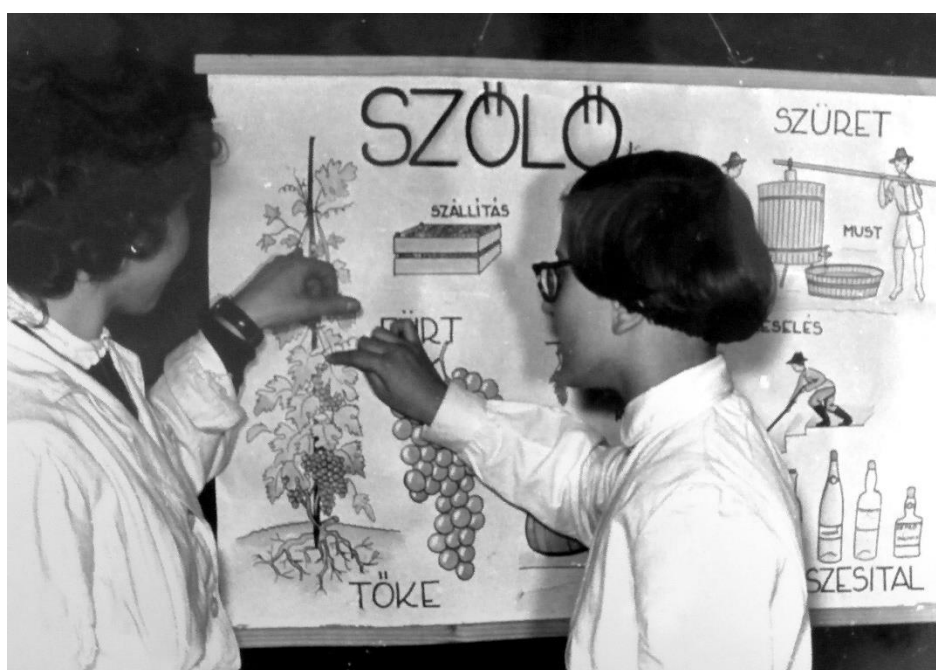
A gyengénlátó gyermekek oktatásában különösen fontos volt, hogy a tananyag jól látható, érthető, kézzelfogható formában jelenjen meg.

Ezért születtek meg azok a nagy, rajzos szemléltető táblák, amelyekkel a mindennapi élet témáit – például a szőlőt, a szüretet vagy a feldolgozás lépéseit – tanították.

Ezek az egyszerű, mégis ötletes eszközök ma is a kezdetek kreativitását és elhivatottságát idézik.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy korszak, amikor minden vonal és rajz közös munka és közös tanulás volt.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fotón két fiatal egy nagy, kézzel készített oktatótáblát mutat. A táblán a „SZŐLŐ” szó és a szőlőhöz kapcsolódó rajzok láthatók: szőlőtőke, szüret, must és feldolgozási lépések. A szereplők a rajzokra mutatva magyaráznak.

9/70 – 1964

Konyhakert – munka, tapasztalat, életre nevelés 🦋

A hatvanas években az iskola mindennapjai nemcsak a tantermek falai között zajlottak.

1964-ben a gyerekek a konyhakertben is tanultak: vetettek, kapáltak, gondozták a növényeket, és közben megtapasztalták, hogyan lesz a földből termés, a munkából eredmény.

A kert nem csupán „kertészet” volt.

A gyakorlat része volt annak a szemléletnek, hogy a gyengénlátó tanulók az életben is magabiztosabbá váljanak: tapasztalatot szerezzenek, felelősséget tanuljanak, és örömet találjanak az alkotó munkában.

A közös kertészkedés egyszerre adott mozgást, közösségi élményt és a természet közelségét – egy olyan világban, ahol minden érzékszervi tapasztalat különösen fontos.

70 év – 70 kép – 70 történet

A kertben nemcsak növények nőttek, hanem önállóság és bizalom is.

👉 **Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:**

Fekete-fehér fotó az iskola kertjéből. A földön több gyermek térdel és dolgozik egy konyhakerti ágyásban, palántákat ültetnek vagy kapálnak. Mögöttük egy pedagógus áll fehér köpenyben, figyelő és segíti a munkát. A háttérben régi épületek és kertfal látszik – a kép a korai évek mindennapi, gyakorlati foglalkozásainak hangulatát idézi.

10/70 – 1965

Margitszigeti Sportuszoda – úszás, bátorság, állóképesség

A kezdetekben minden új lépés egyben kísérlet is volt. Nemcsak a tanításban, hanem abban is, hogyan lehet a gyengénlátó gyerekeket a mindennapi életre felkészíteni – erőben, önbizalomban, mozgásban.

1965-ben már rendszeresen vitték a tanulókat a **Margitszigeti Sportuszodába**, ahol úszni tanították őket.

Nem volt még kidolgozott módszertan, nem álltak rendelkezésre speciális segédeszközök, és szakképzett úszásoktatók sem mindig.

De a szándék világos volt: a mozgás, az állóképesség fejlesztése, a vízben való biztonság megtapasztalása a gyerekek számára nem luxus volt, hanem szükséges része a nevelő munkának.

Ahogy Paraszkey Sára visszaemlékezésében is megfogalmazza: **úszni tanították őket – talán nem elég szakszerűen, de annál nagyobb elszántsággal.**

A fejlesztő munka része volt ez, akkor is, ha sok mindent még „útközben” kellett kitalálni.

A margitszigeti uszoda így lett a tanulás egyik különleges helyszíne: ahol a gyerekek nemcsak tempókat tanultak, hanem bátorságot, kitartást, és azt, hogy a világ nem szűkül be – hanem kitágul.

70 év – 70 kép – 70 történet

A vízben minden mozdulat egy lépés volt az önállóság felé.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy régi, fekete-fehér fotón több gyermek látható egy szabadtéri uszodai medencében. Úszósapkát viselnek, és sekély vízben állva, nevetve beszélgetnek egymással. A kép hangulata felszabadult, játékos: a tanulók fürdés közben is közösségben vannak, egy biztonságos, vidám délután pillanatát idézve a Margitszigeti Sportuszodában.

11/70 – 1966

Világító tábla – amikor a fény lett a tanítás eszköze

Már 1966-ban használtak iskolánkban nagy méretű világító táblát, mai szóval: light boxot.

Pauszpapírra kézzel készített transzparenszek, rajzok és térképvázlatok kerültek rá, hogy a szemléltetés és a jobb láthatóság segítségével legyen a gyengénlátó tanulóknak.

Paraszky Sára megfigyelte, hogy a gyerekek erősebb megvilágítás mellett hatékonyabban dolgoznak.

Az ötlet egy tanítványtól eredt, aki nagyon rossz látással nagyítót használt, és egy kis tükörrel vezette a napfényt az olvasott szövegre.

Ez indította el a gondolatot:

ha a fény segít egy gyermeknek, segíthet az egész tanításban is.

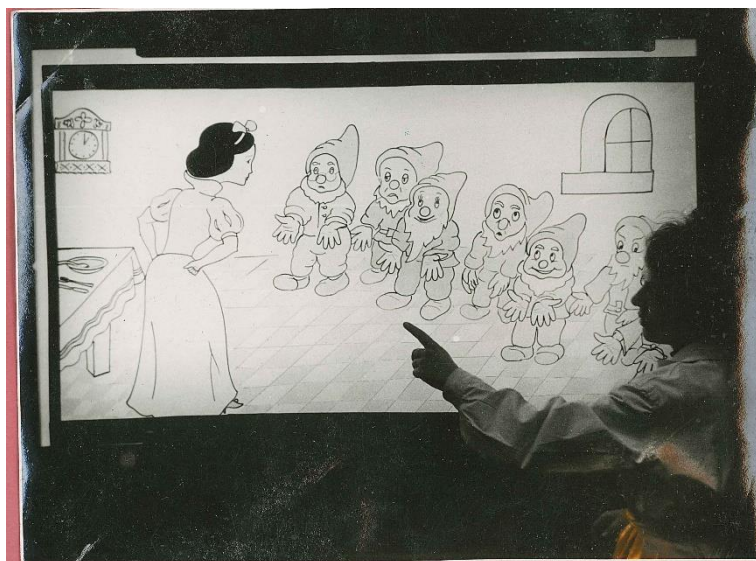
Így született meg a világító tábla: egy állványon álló fa szekrény fénycsövekkel és üveglappal, amely mögé be lehetett csúsztatni a pauszra rajzolt anyagokat.

Évekkel később holland vendégek hoztak ajándékba egy modern Light Boxot – és meglepetten látták, hogy az iskolának már évtizedek óta van ilyen eszköze.

A világító tábla egyszerű elődje volt annak, amit ma korszerű fényasztalként használunk.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a kreativitás évekkal megelőzte a korát.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fotó egy nagy méretű világító tábláról. A tábla belülről fénylik, és egy kézzel rajzolt transzparens látható rajta: Hófehérke áll a bal oldalon, vele szemben pedig a hét törpe sorakozik. A rajz egyszerű vonalas stílusú, mesekönyvszerű. A kép jobb szélén egy felnőtt alakja látszik félprofilból, aki a táblára mutat, mintha magyarázná a látottakat. A jelenet azt idézi fel, hogyan segítette a világító tábla a szemléltetést és a jobb láthatóságot a gyengénlátó gyermekek tanításában.

12/70 - 1967

Új otthon a Szőnyi úton

„Az első igazi iskolaérzés.”

1967 mérföldkő volt a gyengénlátó gyermekek oktatásának történetében: ekkor költözött az intézmény a Szőnyi úti épületbe. A korábbi, családi házból átalakított csepeli épület után ez már egy valódi iskolaépület volt – tágasabb terekkel, több tanteremmel, jobban átgondolt környezettel. Azonban csak az 1-4. évfolyamnak volt elegendő a hely. A felső tagozatosok újra a Vakok Iskolájában tanultak külön osztályokban.

Az új helyszín lehetőséget adott arra, hogy a pedagógiai munka szervezettebbé, gazdagabbá váljon. Itt alakultak ki azok a hagyományok, módszerek és közösségi terek, amelyek hosszú időre meghatározták az iskola arculatát. Tanárok és diákok egyaránt úgy emlékeznek vissza: a Szőnyi út volt az a hely, ahol először igazán „iskolaként” működhetett az intézmény.

Egy új fejezet kezdődött – nagyobb térrel, nagyobb tervekkel és egyre bővülő közösséggel.

70 év – 70 kép – 70 történet

A Szőnyi úti épület több generáció számára lett a „második otthon”.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fotón egy kétszintes, téglával és világos vakolattal tagolt iskolaépület látható. Az épület hosszúkas formájú, nyeregtetővel és több kéménnyel. A

homlokzaton szabályos rendben elhelyezett, nagy, osztott ablakok sorakoznak. Az iskola udvarát drótkerítés választja el az utcától. A kerítés mögött több gyermek áll és játszik, néhányan egymással beszélgetnek. Az előtérben járda és úttest látszik, egy villanyoszlop is áll a kép bal oldalán. A környezet egyszerű, városias, a fotó nyugodt, hétköznapi iskolai pillanatot rögzít.

13/70 – 1968

Az írásvetítő – amikor a modern technika belépett a tanterembe

Az 1960-as évek végén intézményünk ismét úttörő szerepet vállalt:

Budapesten az elsők között – sőt, elsőként – nálunk alkalmaztak írásvetítőt az oktatásban.

Az írásvetítő működése egyszerű, mégis forradalmi volt a maga korában.

A pedagógus egy átlátszó fóliára írt vagy rajzolt, amelyet a készülék erős fénnel megvilágított, majd a lencserendszer segítségével **felnagyítva kivetített a falra vagy vászonra.**

Ez különösen nagy segítséget jelentett a gyengénlátó tanulók számára: a tananyag így **jobban láthatóvá, követhetőbbé vált**, és a közös magyarázatok is szemléletesebbek lettek.

Az írásvetítő nemcsak egy eszköz volt, hanem egy új szemlélet jele: annak a törekvésnek a része, hogy a tanításban mindig megtaláljuk azokat a megoldásokat, amelyek a látásmaradványra építve támogatják a gyermekek tanulását.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egyetlen kivetített fólia is elég volt ahhoz, hogy új távlatok nyíljanak a tanteremben.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fénykép egy tanterem belsejéről. Az előtérben egy pedagógus áll egy írásvetítő mellett, amelynek üveglapjára papírt vagy fóliát helyezett. A készülék fénye felfelé vetíti, a háttérben pedig a falon egy kivetített kép látható: olló és fésű nagyított körvonalai. A teremben több tanuló ül a padoknál, figyelve az eszköz használatát.

14/70 – 1969

Bentlakás a tanuláért – amikor a kollégium jelentette az utat az iskolához

A Szőnyi úti iskolában az egyik hálószoza a fiúké, a másik a lányoké volt.

Tágasnak ezt sem mondhatnánk, de a korábbi, csepeli szűkös szobákhoz képest már nagy előrelépést jelentett: nem kellett emeletes ágyakat beállítani, és nem csak egymás ágyán keresztül lehetett közlekedni a szobában.

A vidéki gyengénlátó gyerekek számára azonban ez volt az egyetlen lehetőség, hogy speciális oktatásban részesülhessenek: **a tanulás együtt járt az itt lakással is.**

A kollégium nemcsak szállás volt, hanem mindennapi élettér, közösség és biztonságos háttér az iskolai munkához.

Ahogy teltek az évek, és az iskola új épületekbe költözött, a terek is egyre tágasabbak és emberközelibbek lettek. Mára már **háromágyas kis szobákban** laknak a kollégiumi diákok – de az alapgondolat ugyanaz maradt: hogy a távolról érkezők is esélyt kapjanak a tanulásra.

A képen még a régi, csepeli kollégiumi szoba látható.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy ágy, egy szoba – és egy esély a tanulásra.

👉 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fényképen egy hosszúkas, világos hálóterem látható. A teremben két sorban, egymás mellett sok egyforma, fémvázás ágy áll, mindegyiken vastag, mintás takaró van elterítve. Az ágyak között keskeny közlekedősáv húzódik. A jobb oldalon nagy ablakok sorakoznak, amelyeken világos függönyök engedik be a fényt. Az ablakok alatt radiátorok vannak. A falakon fogasok és polcok láthatók, rajtuk néhány felakasztott kabáttal és ruhadarabbal. A terem üres, ember nem tartózkodik benne; a kép rendezett, csendes hangulatú hálókörnyezetet mutat, amely a bentlakó gyerekek pihenésére szolgált.

15/70 – 1970

Pataki László – amikor az iskola egész napos otthonná vált

Pataki László igazgatói időszaka (1966–1974) intézményünk történetének egyik meghatározó korszaka volt. Nevéhez nemcsak a Zuglóba, a Szőnyi útra való költözés kapcsolódik, hanem egy új pedagógiai szemlélet kialakítása is.

Az épületet eredetileg nem iskolának építették, mégis új lehetőségeket teremtett a gyengénlátó gyermekek nevelésében és mindennapi támogatásában.

Pataki László célja az volt, hogy a tanulók ne csak a délelőtti órákon kapjanak segítséget, hanem délután is biztosított legyen számukra a pedagógusi irányítás és a közösségi nevelés.

Igazgatása alatt jött létre a gyógypedagógiában elsőként nevelőtanári státusz, majd fokozatosan kiépült a teljes nevelőtanári rendszer. Ennek köszönhetően a gyerekek az önálló tanulás és a szabadidő idején is tanulócsoportokban, pedagógusok vezetésével tölthették délutánjaikat.

Fontos törekvése volt az iskolaotthonos rendszer bevezetése: az a gondolat, hogy a délutáni nevelőmunka ne csupán kiegészítése legyen a délelőtti oktatásnak, hanem annak egyenrangú része.

Pataki László szakítani akart azzal a korábbi szemlélettel, amely a délutáni munkát kevésbé tartotta értékesnek. Egy olyan intézményt formált, amely egész nap biztonságot, közösséget és fejlődési teret ad a gyengénlátó gyermekeknek.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor az intézmény nemcsak helyet változtatott – hanem szemléletet is.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér portréfotón egy középkorú férfi látható öltönyben és nyakkendőben. Tekintete nyugodt és figyelmes, a háttér egyszínű, így a kép hivatalos, vezetői portréra emlékeztet.

16/70 – 1971

Ebédszállítás – amikor a mindennapi gondoskodás is feladat volt

A hetvenes évek elején iskolánk működése sokkal több volt, mint tanítás és tanulás. A mindennapokhoz hozzátartozott az is, hogy a gyerekek számára biztosítani kellett mindazt, ami egy otthonos, biztonságos iskolai élethez szükséges.

1971-ben az intézményben még csak **melegítő konyha működhetett**, vagyis helyben főzni nem lehetett. Az ebédet ezért egy másik intézményből kellett megoldani: a **Nagyothallók Intézetéből hordták át az ételt**.

Ez a rendszer ma már szinte szokatlannak tűnik: minden nap megszervezni, hogy az ebéd időben megérkezzen, melegen maradjon, és minden gyermekhez eljusson.

De akkoriban ez a hétköznapi logisztika is része volt annak a gondoskodásnak, amely az iskola falai között természetes volt. A pedagógiai munka nem ért véget a tanórával – a közösség működéséhez az ilyen apró, mégis alapvető feladatok is hozzátartoztak.

És van ebben valami különösen szép folytonosság: **ma is létezik ebédszállítás – csak éppen már mi vagyunk azok, akik továbbadjuk ezt a gondoskodást**, hiszen intézményünk ma több másik iskolának is segít az étkeztetés biztosításában.

70 év – 70 kép – 70 történet

A mindennapi figyelem és felelősség generációkon átívelő része az iskolai életnek.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy régi, fekete-fehér fotón egy mosolygó férfi áll az iskola udvarán, egy háromkerekű teherbicikli mellett. A bicikli elején egy nagy, fából készült láda látható, amelyben az ebédet szállították. A háttérben az iskola épületének fala és ablakai jelennek meg. A kép a mindennapi gondoskodás egy egyszerű, mégis meghatározó pillanatát örökíti meg.

17/70 – 1972

Táblakép – amikor a betűméret is eszköz volt

A gyengénlátó gyerekek tanításában minden apró részlet számít. Nemcsak az, *mit* tanítunk – hanem az is, *hogyan látható* mindaz, amit közösen tanulunk.

1972-ben is természetes volt iskolánkban, hogy a táblára **nagyobb, vastagabb betűkkel** írunk. A táblakép nem egyszerűen írás volt, hanem tudatosan megtervezett segítség: hogy a gyerekek valóban követni tudják az órát.

A szakmai tapasztalat már akkor is azt mutatta: nem mindegy, ki milyen közel ül a táblához, mekkora betűméret szükséges, mennyire legyen erős a krétavonal, és milyen fényviszonyok segítik legjobban a látáshasználatot.

A tantermi környezetet tehát a gyerekekhez kellett igazítani – hogy a látásmaradvány valóban tanulássá válhasson.

A szakmai szemlélet lényege egyszerű volt: nem a gyermeknek kell „jobban látnia”, hanem a világnak kell **jobban láthatóvá válnia** számára.

70 év távlatából ez a kép is azt üzeni: a gyengénlátók oktatása mindig a figyelem pedagógiája volt. A táblán kezdődött – de valójában a gyerekek lehetőségeiről szólt.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor egy jól megírt szó a táblán egy egész világot közelebb hozott.

☞ Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy régi tantermi fotón egy pedagógus áll a táblánál, és nagy, jól olvasható betűkkel írt mondatokat mutat a krétával. A táblán a „Megfigyelések” cím alatt egyszerű, rövid mondatok szerepelnek. A padsorokban több tanuló ül, előtte lámpával megvilágított asztalok látszanak, amelyek segítették a jobb látást tanulás közben.

18/70 – 1973

Nagy abakusz – amikor a számolás kézzelfogható lett

A gyengénlátó gyermekek tanításában mindig különösen fontos volt, hogy a tananyag ne csak elhangozzon, hanem **láthatóvá és tapinthatóvá is váljon**.

1973-ban egy különleges matematikai szemléltető eszközt használtak iskolánkban: egy **óriási abakuszt**, akkora méretben, mint maga a gyermek.

A számolás így nem apró jelekből és távoli számokból állt, hanem mozdítható golyókból, nagy formákból, valódi cselekvésből.

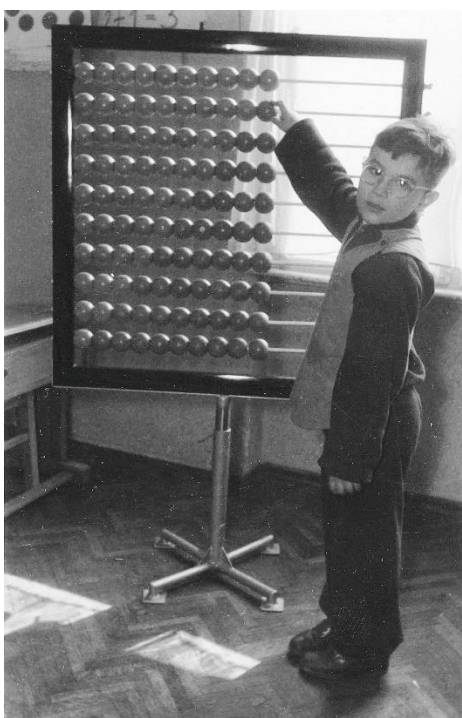
A gyerekek nemcsak nézték, hanem **használták** is: egy-egy művelethez hozzá lehetett nyúlni, el lehetett tolni a golyókat, és a matematika egyszerre lett érthetőbb, követhetőbb, biztosabb.

A szakmai tapasztalat már akkor is azt mutatta, hogy a gyengénlátó tanulók számára a nagy méretű, kontrasztos, jól megvilágított szemléltető eszközök nem kiegészítők voltak, hanem a tanulás alapjai.

Ez az abakusz is ezt üzeni: a tanítás akkor működik igazán, ha a világot a gyerekek lehetőségeihez igazítjuk.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor egy matematikai eszköz akkora lett, hogy egy egész életre szóló tudást hordozzon.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy fekete-fehér fotón egy kislány áll egy hatalmas, állványra szerelt abakusz mellett. Az eszköz majdnem akkora, mint ő maga: több sorban nagy golyók futnak rajta. A gyermek az egyik felső sorhoz nyúl, mintha éppen számolna. A háttérben tantermi ablak látszik, a kép a szemléltető tanítás régi eszközeit idézi.

1970 – 1974

Az integráció kezdetei és az utazó tanári hálózat megszületése

1974-ben új korszak kezdődött az iskola életében: ekkor lett igazgató **dr. Csabay Lászlóné**, aki meghatározó szakmai szemlélettel és nagyívű tervekkel vezette az intézményt. Nevéhez kötődik a Miskolci utcai új iskola épületének továbbtervezése és megvalósításának előkészítése — az a hely, amely ma is otthont ad a gyengénlátó tanulók oktatásának.

Igazgatósága alatt született meg a hazai **integrált oktatás gondolata**. Dr. Csabay Lászlóné ismerte fel, hogy a gyengénlátó gyermekek egy része sikeresen bevonható a többségi iskolák közösségébe, ha megfelelő szakmai támogatást kapnak. Ennek megvalósítására az országban **elsőként** itt jött létre az integrációt segítő tanári státusz, az úgynevezett **utazó tanár**.

Az utazó tanárok feladata a budapesti iskolákban tanuló gyengénlátó gyermekek támogatása volt: egyéni fejlesztéssel, tanórai segítséggel, pedagógusokkal való együttműködéssel, és az osztályközösségek felkészítésével. Ez a kezdeményezés később országos modellé vált.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy igazgató, aki új utakat nyitott meg — szó szerint és szakmailag is

👉 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy fekete-fehér portré látható Csabay Lászlónéről. Fiatal nőként jelenik meg, rövidre formázott, dús, hullámos frizurával. Tekintete nyugodt és kissé távolba néző, arca finom vonású, visszafogott mosollyal. Egyszerű, elegáns garbót visel, a kép hangulata klasszikus, korabeli műtermi fényképezést idéz. A portré méltóságteljesen idézi fel személyét és pályájának egy fontos korszakát.

20/70 – 1975

Egy újságcikk krónikája

1975-ben a *Budapest* napilap cikkben mutatta be a gyengénlátó gyermekek iskoláját. A sorok mögött egy olyan intézmény képe rajzolódik ki, ahol a mindennapi munka már akkor is tudatosan alkalmazkodott a tanulók látásállapotához.

A tantermek berendezése eltért a szokásos iskolai formától: nagyobb táblák, erős és egyenletes világítás, vastag vonalazású füzetek, speciális íróeszközök segítették a tanulást. A gyerekek nagyítókát és optikai segédeszközöket használtak, a pedagógusok pedig úgy szervezték az órákat, hogy mindenki a saját lehetőségeihez mérten haladhasson.

A cikk arról is beszámol, hogy az oktatás célja nem az elkülönítés volt, hanem az, hogy a gyengénlátó tanulók tudásban és önállóságban megközelítsék társaikat, és később helyt tudjanak állni a továbbtanulásban és az életben.

Külön figyelmet kapott a nevelőmunka sokoldalúsága: a tanulás mellett helyet kapott a mozgás, az ének, a játék, a kirándulás és a közösségi élet is. Az iskola saját szemészeti és orvosi ellátással is rendelkezett, ami nagy könnyebbséget jelentett a családok számára.

Ez az újságcikk ma már nemcsak egy korabeli beszámoló, hanem dokumentum is: megőrizte annak az időszaknak a szemléletét, amikor a gyengénlátók pedagógiája még eszközökből, kézzel készített segédanyagokból és elhivatott munkából épült fel.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy újságcikk, amely egy korszak iskoláját őrizte meg.

Napiainkban a fejlett orvosi kezelés és a gyógyszerek hatására a vakok száma rohamosan csökken. A gyengénlátóké viszont növekszik. Ezért a vakok tanítása és munkába állítása mellett a szakemberek a csökkentlátók támogatására, tanítására, munkába állítására fordítják a legnagyobb figyelmet.

Pataki László, a Szőnyi úti Gyengénlátók Általános iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója elmondta: Magyarországon pedagógiaiailag gyengénlátóknak nevezik azt a gyermeket, akinek szemüveggel javított látóképessége a normál látóképesség 1:3-a, illetve egyezede között van. Ezt természetesen nem tekintik merev kategóriának.

A gyengénlátóké a magyar gyógypedagógia legfiatalabb ága. Ezért a beiskolázásban és az intézmények fejlettségében egyaránt elmaradtunk mind a szocialista, mind a kapitalista országok mögött.

Több próbálkozás után az első jelentős eredményeket 1927-ben a Vakok Intézetében gyengénlátó gyermekek számára létesített osztály hozta. Ez 1945-ig működött. Jóval a második világháború után, 1956-ban Budapestön önálló intézet nyílt meg, három osztállyal, 44 tanulóval – meglehetősen rossz körülmények között.

1967-ben költözött a gyengénlátók intézete mai helyére, a Szőnyi útra. Itt ötven bentlakó gyermek az általános iskola első négy osztályát végzi. A felső osztályok a Vakok Általános iskolájában és Nevelőotthonában kapnak helyet. Jelenleg egy új, 120 férőhelyes nevelőotthonnal egybekötött iskola tervezése folyik Budapesten. (Debrecenben 1972-ben kezdte meg működését egy 150 férőhelyes intézet.)

Új iskola terve

A következő ötéves tervben a gyengénlátók számára mintegy 53 millió forintot költséggel felépül egy új, modern intézet. Az új iskola elkészültével az általános iskola felső osztályait is itt végezhetik el a tanulók. Az új intézet építésénél a speciális pe-

dagógiai és optikai igényeket messzemenően figyelembe veszik. Fontos például, hogy a tantermekbe ne direkt, hanem északi fény süssön; ily módon a mesterséges fényhatások zavar nélkül érvényesülhetnek. Az új iskola tervei megfelelnek a modern gyógypedagógiai elveknek. A nevelőotthon, a hálótermek építészeti kiképzése és a 10×5 méteres tantermek összefüggének, egybeolvadnak. A gyengénlátók személyisége a magukéhoz hasonló közösségekben és a sikerélmények hatására pozitív irányban fejlődik, teljesítményeik eléri a normál általános iskolai szintet; így megnő az esélyük a társadalomba való teljes értékű beilleszkedésre. Az iskolában foglalkoznak a látásneveléssel, a látási megfigyelőképességgel és mozgásképességgel fejlesztésével. Ezt a munkát ma még – átfogó tudományos eredmények hiányában – javarészt egyéni találékonyság alapján végzik.

Az intézetben kiépített úgynevezett „iskolaotthonos” rendszert az új épületben is megtartják. Minden osztálynak két tanára van, akik felosztják egymás között a tantárgyakat, s munkaidejük többi részében nevelőotthoni foglalkozást vezetnek. A tanulók így reggel 8 óráig este fél hétig, két tanár irányításával mellett dolgoznak és pihennek. Dél előtt is van tanítás és délután is. A többi időt meghatározott foglalkozásokkal töltik el (játék, meseolvasás, diafilm-vetítés, ének, zene, barkácsolás, házimunka, séta, kirándulás stb.). A nevelőotthoni foglalkozások tartalma, s a szabadfoglalkozásokra fordítható időtartam még nem alakult ki véglegesen; még kísérleteznek. A négy éve folyó kísérleti munka eredményei első sorban nevelési szempontból jók. A tanár számtalan egyéni szituációban van együtt növendékeivel, jobban megismeri őket, tartalmasabb kapcsolatot épít ki velük, így fokozódhat a nevelőmunka hatása.

A tudatos nevelőmunkát segíti, hogy a foglalkozásokat ugyanúgy, mint az egyes tantárgyak anyagát, hónapokra, hetekre, órákra bontva, az egész tanév tartamára előre megtervezik.

Felszerelés, segédeszközök

Tantermek berendezése is eltér a normál iskolától. Például tanulóasztalaik lapja 60 fokig emelhető; az asztallapon egy csúsztható vízszintes lécszárítóját a könyvek emelését. Az eddigi padkonstrukciók még nem kielégítőek, most a harmadik variáción dolgoznak. A tantermet fénycsővel világítják meg. Minden tanuló asztalára 500 Lux fény esik. A fény tónusával a természetes világítás tónusát igyekeznek megközelíteni. A tábla színe és a mögötte levő fal felülete zöld. A többi fal halvány-sárga színű, a minél több reflexfényt biztosítása érdekében.

Speciális tankönyveik nincsenek. Az eddigi kísérletek alapján ezt nem is tartják jónak. Az elsőosztályos tankönyv betűi amúgy is nagyok: a későbbiek során viszont a kinti élet körülményeire készítik fel a növendékeket. Kísérleteznek különböző hatásfokú nagyítókkal, amelyekkel megkönnyíthetik az olvasást. De nem rendelkeznek még olyan méretű – és megfelelő optikai adatokkal rendelkező – nagyítókkal, amilyet a mindkét szemét használó gyermekeknek adhatnának. A lencsék kis átmérője miatt csak az egyik szemét tudja használni a gyerek; ez úgynevezett kampány-látást eredményezhet a használatból kikapcsolt szemén. Szakvélemények szerint a gyengénlátó szem használata, terhelése nem károsító, sőt szükséges. (Ma még nincsenek adatok a beteg szem használatának optimális mértékéről.)

Az intézet biztosítja tanulói számára a legmegfelelőbb optikai segédeszközöket, első sorban a folyamatos szemüvegellátást. A SZOT Főigazgatóság külön engedélye alapján a tanulók az SZTK terhére egy év folyamán bármennyi szemüveget kaphatnak, olyan kerettel, amely a gyermek arcformájának leginkább megfelel. Még nem megoldott a hályogoperált gyermekek szemüveg-ellátása, mert a súlyos lencsét tartó keret feltöri a gyermek orrgyökét, és így gyakran nem tudja viselni a nélkülözhetetlen lencsepótló szemüveget. Ezen a problémán csak a könnyű műanyaglencsék alkalmazása segíthet.

Az iskola különböző vonalvastagságú, speciális írófüzetekkel látja el a tanulókat. Igen differenciáltan, az egyéni adottságokhoz mérten határozták meg, hogy melyik gyerek milyen füzet-fajtát használjon. A cél az, hogy minél jobban megközelítsék a normál iskolai füzethasználat módját. Hasonló a módszer az írószerek használatában is. A vastag nyomot hagyó írószerektől haladnak a vékonyabb írók felé. Az ípar gyárt vastagon fogó ceruzaféleket, ám tollat nem. Egyelőre rosttollakat alkalmaznak, de ezt nem tekintik végleges megoldásnak.

Valamennyi osztály el van látva korszerű audiovizuális eszközökkel – rádió, televízió, diafilm-vetítő, írásvetítő –, amelyek megkönnyítik a szemléltetést. A normál iskolák számára készülő faliképek, ábrák nagy része nem használható a gyermekeknek. Itt a tanárok készítenek nagyméretű, jól színezett, erős kontrasztvonalú, leegyszerűsített képeket.

Vakok tanítása

A látásukat teljesen elvesztettekkel a Vakok Általános Iskolájában és Nevelőotthonában foglalkoznak. A vakság használhatatlanná teszi az ember tájékozódási rendszerét. Újat, a vakság káros hatását minél inkább csökkentőt kell kiépíteni. A károsultakat, amennyire lehet, megtanítják tájékozódni a látók világában.

Óvodába négy éves korban kerülnek a vak gyermekek, és 11 évesen át lehetnek a Vakok Intézetébe. A 6 pontjel variációból álló Braille-írást csaknem olyan gyorsan tanulják meg, mint épszemű társaik a sík-írást. Az intézetben zeneiskola működik; a pontírásmód kottairásra is alkalmas. Jól felszerelt, különleges szertáruk van, szétszedhető eszközökkel, domború térképpel. Évente 12 ezer forintot költenek a könyvtár bővítésére. A legértékesebb műveket átültetik pontírással.

A tanulók rendszeresen járnak kirándulni. A tanárok célja: továbbfejleszteni a gyakorlati foglalkozások színvonalát; differenciáltabb csoportokat létrehozni; a tájékozódást fejlesztő lehetősé-

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy fekete-fehér, nyomtatott újság- vagy folyóiratoldal látható. Az oldal több, egymás mellé rendezett hasábra van törölve, sűrű, kis betűs szöveggel. A cikkek a gyengénlátó és vak gyermekek oktatásáról, neveléséről és az iskolai körülményekről szólnak.

A szövegben külön alcímek jelennek meg, például az új iskola terveiről, a

felszerelésekről és segédeszközökről, valamint a vakok tanításáról. A lap alján oldalszám is szerepel. A kép összhatásában egy korabeli szakmai vagy ismeretterjesztő írást ábrázol, amely betekintést ad az akkori pedagógiai szemléletbe és intézményi működésbe.

21/70 – 1976

Furulya szakkör – amikor a zene is tanít

Ez a kép egy furulya szakkör pillanatát őrzi. A zene mindig fontos része volt az iskola életének: nemcsak örömet adott, hanem segítette a figyelmet, a ritmusérzéklet, az együttműködést is.

A furulya különösen jó hangszer volt a tanuláshoz: kicsi, kézbe simuló, jól követhető hangokkal – egyszerre tanított türelemre, kitartásra és közös muzsikálásra.

A szakkörök nemcsak tudást adtak, hanem közösséget is teremtettek: egy délután, amikor nem a tankönyv, hanem a dallam volt a főszereplő.

🎵 Te milyen hangszeren tanultál ebben az iskolában? Írd meg kommentben!

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy hangszer, ami sok gyereknek nyitott kaput a zenéhez.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fényképen több iskoláskorú gyermek látható egy tanteremben, amint furulyán játszanak. Elöl két lány ül, mindketten a hangszerre koncentrálnak, ujjai a furulya lyukain helyezkednek el. Mögöttük két fiú áll, szintén furulyázva. A gyerekek egyszerű, korabeli ruhát viselnek: pulóvert, inget, egyikük szemüveget hord. Arcukon komoly, figyelmes kifejezés látszik, miközben együtt zenélnak. A háttérben falra kifüggesztett képek vagy tablók sejlenek fel, ami tantermi környezetre utal.

A kép egy iskolai zeneórát vagy közös gyakorlást örökít meg, ahol a gyerekek csoportban tanulnak és muzsikálnak.

22/70 – 1977

Szemléltetés testközelből – amikor egy kis állat tanít

A gyengénlátó gyermekek oktatásában mindig különösen fontos volt, hogy a tanulás ne csak a könyvek lapjain történjen, hanem a valóságban is megfogható, átélhető legyen.

Az iskolában nagy hangsúlyt kapott a szemléltetés, a tapasztalati tanulás. A gyerekek nemcsak nézték, hanem kézbe vették, megérintették, közelről figyelték meg a világ dolgait – így vált igazán érthetővé számukra mindaz, amit tanultak.

Ez a kép is egy ilyen pillanatot őriz.

Egy apró süni, két kíváncsi gyerek, és az a különleges figyelem, ami az iskolánkban mindig jelen volt: tanulni lehetett egy állat mozdulataiból, tüskéiből, a közelségből, a rácsodálkozásból.

A szemléltetés itt nem módszer volt, hanem élmény. És sokszor éppen ezek az élmények maradtak meg a legmélyebben.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a tanítás néha egy apró sünnel kezdődött.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fotón két kisiskolás gyerek látható az asztalnál. Mindketten vastag szemüveget viselnek, és mosolyogva hajolnak egy apró sün fölé, amely az asztalon áll. Az egyik gyermek óvatosan közelről figyeli az állatot, a másik pedig gyengéden tartja, hogy meg tudják tapasztalni és megfigyelni. A jelenet bensőséges, kíváncsisággal teli tanulási pillanatot örökít meg.

23/70 – 1978

50 éves a gyengénlátók oktatása – ünnepi megemlékezés

1978-ban különleges jubileumhoz érkezett a magyarországi gyengénlátó gyermekek szervezett oktatása: hazai megindulásának **50. évfordulóját** ünnepeltük. **Ez az 50 év vezetett el az önálló intézményi formához és a modern szemlélethez,**

Az alkalomhoz méltó, ünnepélyes megemlékezésre a **Vakok és Gyengénlátók Országos Székházában** került sor.

Ez az esemény nemcsak visszatekintés volt, hanem megerősítés is: annak a szakmai útnak az elismerése, amely évtizedek óta azon dolgozott, hogy a gyengénlátó gyermekek megfelelő környezetben, saját szükségleteikhez igazodó módon tanulhassanak.

Az ünnepségen pedagógusok, szakemberek, vezetők és meghívott vendégek együtt idézték fel az elmúlt fél évszázad eredményeit, küzdelmeit és közös sikereit.

Egy pillanat, amely megmutatta:

a gyengénlátók oktatása nemcsak egy intézmény története, hanem országos ügy, közös felelősség és közös büszkeség.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a múlt ünnepe a jövő munkáját is tovább erősítette.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy fekete-fehér fotón ünnepi rendezvény látható egy nagyteremben. A színpadon hosszú asztal mögött több hivatalos öltözetű férfi és nő áll egymás mellett. A háttérben egy felirat olvasható: „50 éves a gyengénlátók oktatása”. Az asztalon virágdíszek vannak, a kép egy jubileumi megemlékezés ünnepélyes pillanatát örökíti meg.

24/70 – 1979

Helyi fény – amikor egy lámpa többet jelentett, mint világosság

A gyengénlátó gyermekek oktatásában mindig is fontos volt egy alapelv: **nem elég, hogy van tananyag – láthatónak is kell lennie.**

Ezért kapott kiemelt szerepet iskolánkban már évtizedekkel ezelőtt a **helyi megvilágítás.**

1979-ben a tantermekben egyre több olyan speciális tanulópadot használtak, amelyhez külön lámpa tartozott. A fény közvetlenül a könyvre és a munkafelületre esett, így a betűk élesebben kirajzolódtak, a kontraszt erősebb lett, és a gyermeknek nem kellett előrehajolnia, „orrsúrolós” testtartásban olvasnia.

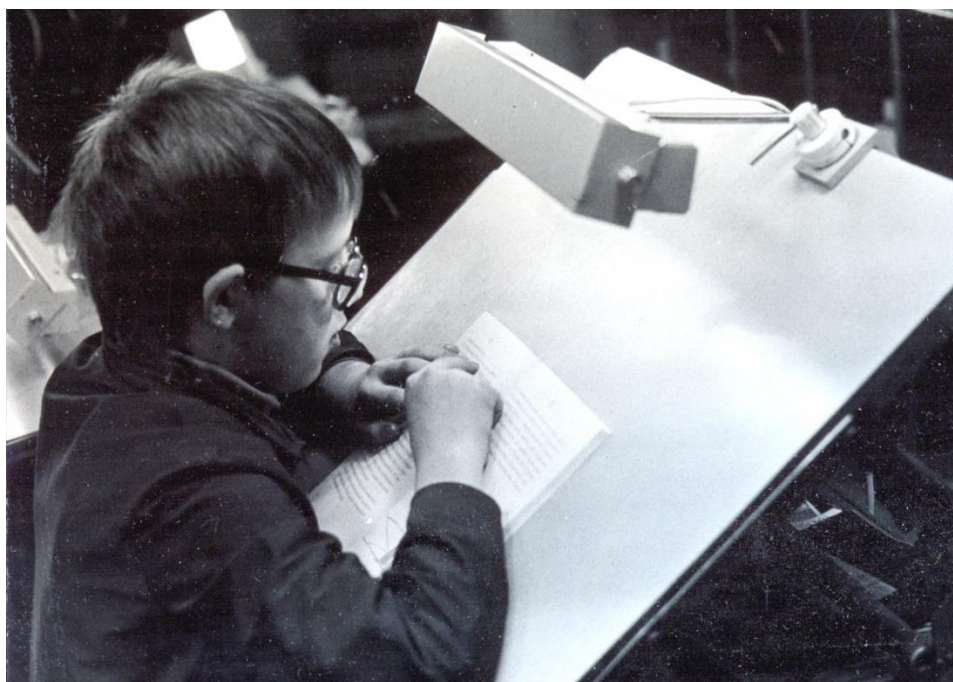
A cél egyszerű volt, mégis korszerű:

- a látásmaradvány megőrzése
- a kényelmesebb olvasás
- a gerinc védelme
- és az önálló tanulás támogatása

A gyengénlátók pedagógiában a fény mindig több volt, mint világítás: **a tanulás egyik feltétele lett.**

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor egy jól irányított lámpafény is egyenlő esélyt adott.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér archív fotó. Egy szemüveges kisfiú ül egy nagy, döntött felületű tanulópadnál. Előtte nyitott könyv van, amely fölé közel hajolva olvas. A pad felső részén egy hosszúkás lámpa látható, amely közvetlenül a munkafelületet világítja meg, segítve a jobb láthatóságot. A háttérben tantermi környezet sejlik fel.

25/70 – 1980

Kovács Csongor igazgató – szakmai építkezés és emberi lépték

1980-ban **Kovács Csongor** lett iskolánk igazgatója, és **tíz éven át** vezette az intézményt egy különösen összetett időszakban.

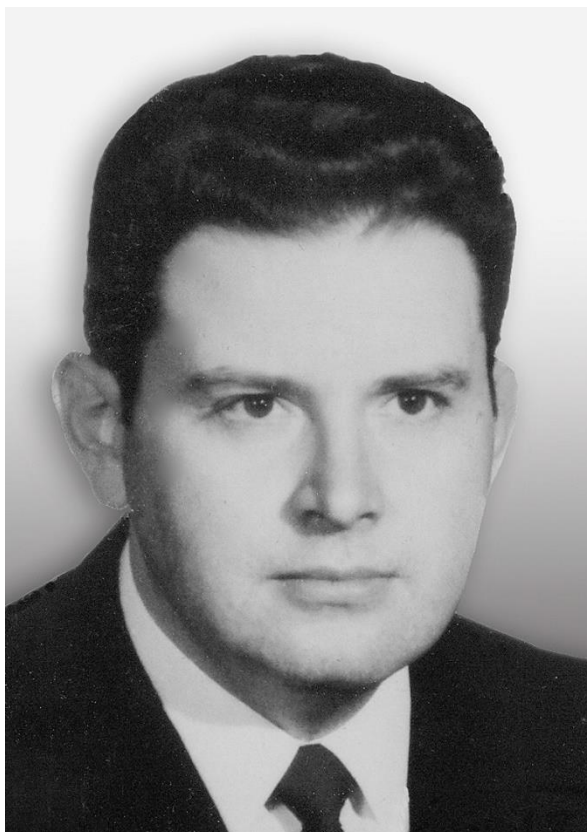
Ő kapta azt a nem könnyű feladatot, hogy az **lassan, sok kompromisszummal elkészült, de kifejezetten saját célra tervezett új iskolaépületet** birtokba vegye, valódi élettel töltsse meg, és az intézményt **8 általános iskolai és 4 kisegítő iskolai tagozattal működő iskolává** bővítse.

Munkáját két, egymást erősítő alapelv jellemezte. Az egyik a **szakmai, tudományos igényű elemző és rendszerező gondolkodás**, amely az iskolában folyó pedagógiai munka magas színvonalával szembeni következetes elvárásaiban nyilvánult meg. A másik az **iskola és a diákokthoz barátságos, gyermekközpontú, családi légkörének megőrzése**, még a hirtelen és jelentős létszámnövekedés ellenére is.

Ez az egyensúly – szakmai szigor és emberi melegség – művelt, érzelemgazdag személyiségéből fakadt, és hosszú időre meghatározta az intézmény arculatát.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy igazgató, aki új épületbe, új távlatokba és új szakmai korszakba vezette az iskolát, aki egyszerre épített intézményt és közösséget.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy fiatal férfi fekete-fehér portréja látható. Rövid, sötét haja gondosan fésült, tekintete nyugodt és komoly, kissé oldalra néz. Elegáns öltönyt, fehér inget és sötét nyakkendőt visel. Az arcképe klasszikus, hivatalos hangulatú, egy korabeli fényképezés letisztult stílusában készült. A portré méltóságteljesen idézi meg Kovács Csongor személyét.

Nagyítók a mindennapi tanulás szolgálatában

A gyengénlátó tanulók oktatásában mindig kulcskérdés volt, hogy a gyerekek **minél kényelmesebben és hatékonyabban tudjanak olvasni**. Az 1980-as évek elején az egyik legfontosabb segédeszközt a különböző típusú **nagyítók** jelentették.

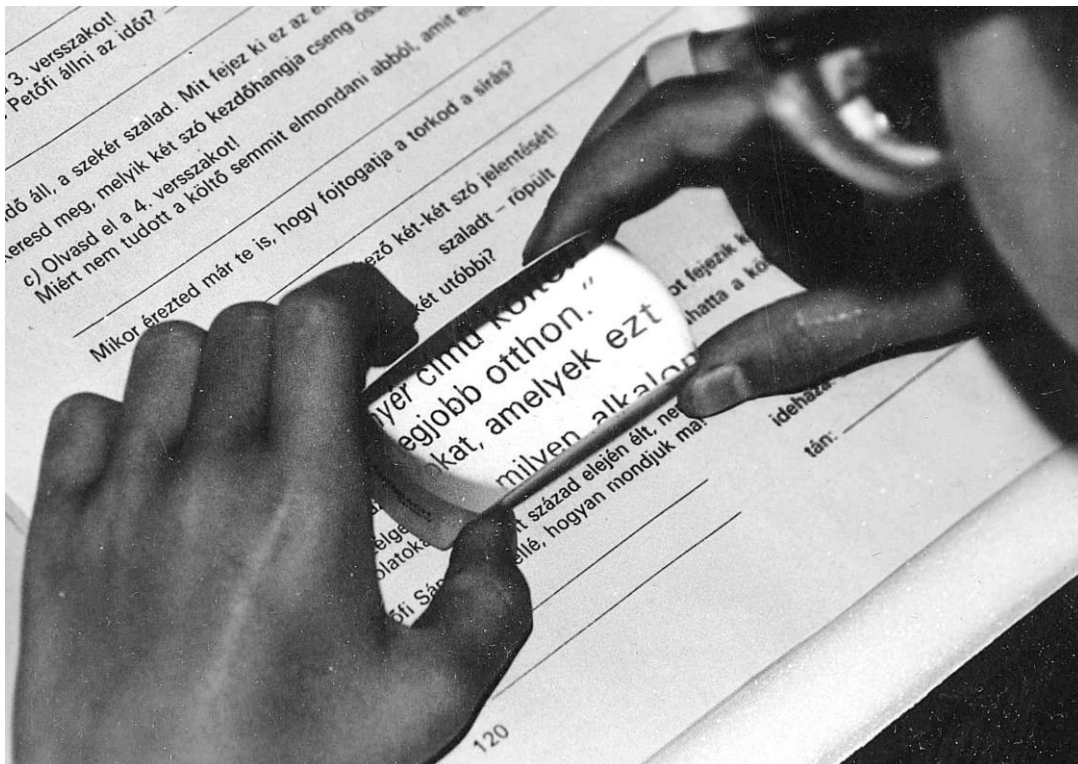
Iskolánkban sokféle nagyítót gyűjtöttek össze: kézi nagyítókat, erősebb nagyítású eszközöket, különböző formájú és méretű változatokat. Erre azért volt szükség, mert minden gyermek látása más, így mindenkinek más segített leginkább abban, hogy a tankönyvek betűi jól láthatóvá váljanak.

A cél az volt, hogy a tanulók ne kényszerüljenek túlzottan közel hajolni a szöveghez, hanem egy megfelelő segédeszközzel **önállóbban és kényelmesebben** tudjanak dolgozni.

A nagyítók használata így nemcsak egy eszközt jelentett, hanem annak a törekvésnek a része volt, hogy a gyengénlátó gyerekek számára a tanulás valóban elérhető és sikerélményt adó legyen.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy apró eszköz, amely generációknak nyitotta meg az olvasás és a tanulás lehetőségét.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér közeli fotó egy tanuló kezéről, aki egy kézi nagyítót tart egy tankönyv vagy feladatlap fölé. A nagyító alatt a szöveg betűi jelentősen nagyobbak látszanak, így könnyebben olvashatóvá válnak. A kép jól érzékelteti, hogyan segített a nagyító a gyengénlátó tanulóknak az olvasásban.

27/70 - 1982

Új korszak kezdete a Miskolci utcában

„Egy épület, amelyet valóban nekünk terveztek.”

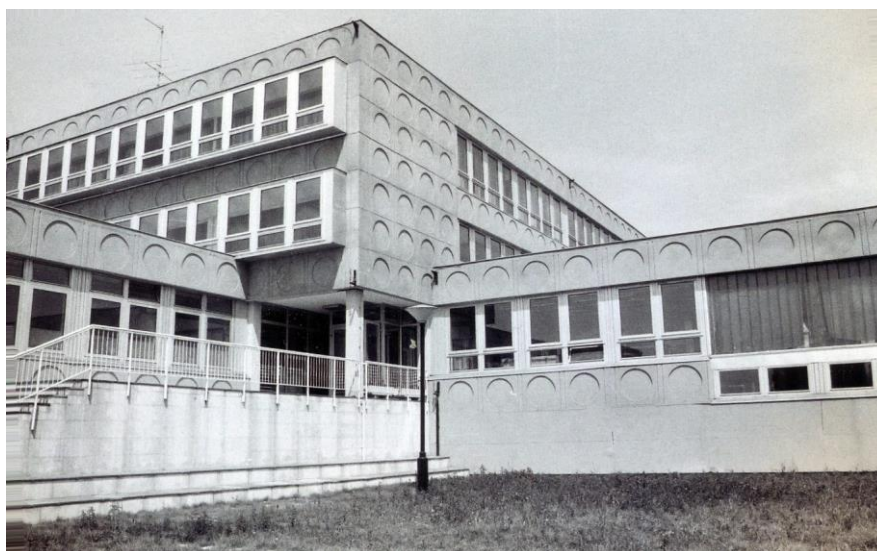
1982-ben az iskola történetének egyik legnagyobb mérföldköve következett el: átadták a Miskolci utca 77. szám alatti új épületet, amelyet már kifejezetten a gyengénlátó gyermekek igényei szerint terveztek. Ez volt az első olyan iskola az országban, amelynek minden részlete — a tájolás, a fényviszonyok, a belső terek kialakítása — a látássérült tanulók támogatását szolgálta.

Az új épület tágas termei, széles folyosói és a gondosan megtervezett természetes megvilágítás olyan környezetet teremtett, amely korábban elképzelhetetlen volt. A költözéssel egy időben már **nyolc évfolyam** működött 12 osztályban, és végre mindenki helyet kapott — szó szerint is, és szakmailag is.

Ekkor érkezett sok olyan pedagógus, aki később **egy egész életpályát** töltött itt: több mint 40 éven át kísérték végig generációk tanulását, fejlődését, sikereit. A Miskolci utcai épület nemcsak iskola lett, hanem otthon, közösségi tér és szakmai műhely egyben.

70 év – 70 kép – 70 történet

1982-ben új fejezet indult — és ez a fejezet mindmáig tart.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér felvételen egy nagy, modern stílusú iskolaépület látható külső nézetben. Az épület több szárnyból áll, különböző magasságú tömbök kapcsolódnak egymáshoz.

A homlokzat jellegzetessége a szabályosan ismétlődő félköríves domborítások mintázata, amelyek ritmust adnak a falaknak. Hosszú ablaksorok futnak végig az emeleteken, sok természetes fényt engedve az épület belsejébe. Az egyik szárny előtt korláttal ellátott terasz vagy rámpa látható, amely a bejáráshoz vezet. Az épület előtt füves terület húzódik, a környezet letisztult, nyitott. A kép összhatása korszerűséget, tudatos tervezést és funkcionális szemléletet sugall: egy olyan intézményt mutat, amelyet kifejezetten oktatási és nevelési célokra, a benne tanulók igényeit szem előtt tartva alakítottak ki.

28/70 – 1983

„Szűrt fényű álmok” – egy Népsport-cikk krónikája

1983. október 30-án a Népsport hasábjain jelent meg egy hosszabb riport iskolánkról „Szűrt fényű álmok” címmel. A cikk nemcsak a sportéletről, hanem a mindennapokról is képet adott: arról, hogyan tanultak, mozogtak és éltek a gyengénlátó gyerekek egy speciálisan kialakított intézményben.

A szerző végigvezeti az olvasót az épületen – a tornatermen, a tantermeken és a sportudvaron keresztül –, és bemutatja, hogyan alkalmazkodik minden a gyerekek látásához: a világítás, az eszközök és a mozgásformák is. A testnevelés nem egyszerűen tantárgy volt, hanem fejlesztés: a mozgás a látás-maradvány megőrzését, az önbizalmat és az önállóságot is szolgálta.

A cikk hangsúlyozza, hogy nem minden sport ajánlott a gyengénlátó tanulónak. Bizonyos labdajátékokat – például a futballt vagy a kézilabdát – nem játszottak, mert túl nagy terhelést jelentettek volna a szemnek. Helyettük olyan mozgásformák kerültek előtérbe, amelyek biztonságosak és örömet adtak: futás, úszás, torna és játékos feladatok.

Megjelenik benne az iskola légköre is: a pedagógusok figyelme, a gyerekek igyekezete és a mindennapi törekvés arra, hogy a tanulók minél önállóbb életet élhessenek.

Ez az újságcikk ma már több mint sportriport: dokumentum egy korszakról, amikor a gyengénlátó gyerekek nevelésében a fény, a mozgás és a türelem voltak a legfontosabb eszközök.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy újságcikk, amely megőrizte az iskola mozgásban élő mindennapjait.

Szürt fényű álmok

(Tények. Hazánkban 1928-ban létesült először különálló osztály a gyengén látó gyerekeknek, a vakok intézetében — Budapest; 1956-ban hozták létre, őket szolgáló az első általános iskolát — Budapest; 1972 őszén 150 gyengén látó gyerek kezdte el tanulmányait a nekik épített iskolában — Debrecenben; 1982 májusában új otthonba költöztek a kisiskolások — Budapest.

Tények. Háttérrel, kimondatlan szavakkal, a továbbgondolás kényszerével.)

Miskolci út 77. Modern, kétszintes épület. Az alacsony kapu zárva. A kilincs fölött csengő. Érintésére halk kattanás, s automatikusan megnyílik az út a belépő számára. Rózsákkal teli virággyások, frissen gereblyézett pázsit mellett vezet az út az épülethez.

A portásfülkében ülő hölgy készségesen segít:

— A tornaterem? Az aulából jobbra, a folyosó végén.

Nincs itt tévedés? Ahol a tornatermet mondták, ott legfeljebb diszkó lehet. A divatos, ismert zeneszám foslányai szűrődnek ki az egyik zárt ajtó mögül.

De mégsem... A látvány elragadó. Tíz év körüli lányok és fiúk hajlonganak a zene ritmusára. Hiába, itt is az aerobic...

A testnevelő tanár egy mozdulattal véget vet a zenének, a gyerekek félkörbe állnak. Tenyérbe beleillő labdákat igyekeznek elkapni. Ritkán sikerül, gyakran mellé nyúlnak. Ha mégis sikerül, elismerő kiáltásokat hallani.

A csupa fény, ragyogó tiszta, műanyag borítású tornateremben gyakorlatgyakorlatot követ. Többnyire a labdaé a főszerep, de az óra vége felé előke-reül a gerenda is, amely alig pár centivel magasabb a padló felszínénél. Apró, billegő mozdulatokkal igyekeznek végigsétál-

ni rajta. Hol sikerül, hol nem.

Tilos a futball és a kézilabda

Kicsöngötnék. A gyerekek sorba állnak, s vidáman fújják: „Köszönjük szépen a testnevelés órát!” — aztán tolongva igyekeznek az öltözőbe.

— A labda nagyon nagy szerepet játszik az életünkben — mondja dr. Bán Károlyné testnevelő tanár —, hiszen erősíti a látás—mozgás koordinációt. A reflexeket kifejlesztjük, méghozzá zökkenőmentesen, terhelés nélkül. Így az általános iskolai tananyagból ki kell hagynunk azokat a mozgásformákat, amelyek veszélyesek lehetnek a szemre, hiszen ezeknél a gyerekeknél az év látás alig harminc százaléka létezik. Tilos például a labdarúgás és a kézilabda. Speciális módszereink révén többségük olyan tökéletesen megtanul mozogni, mint a tökéletesen látók. De, sajnós, vannak olyanok is, akiket egy idő után a vakok intézetébe kell irányítanunk.

Ciklusonként a kötelezően meghatározott testnevelés órát tartják meg a gyerekeknek. A pedagógusok — dr. Bán Károlyné és Tóth Zsuzsanna testnevelő — azonban többet szeretnének. Csakhogy nem

terhelhetik tovább a beteg szemű gyerekeket. Hiszen több kellene az olvasás, írásórából is. Összehasonlíthatatlanul több, mint az egészséges gyerekeknek.

Terhelni nem akarják diákjaikat, de azt tudják, nagyon szeretnek játszani. Testnevelést is „játsszának”. Mégpedig három szakkör keretében. Hetenként zenés torna-, labdajáték- és úszószakkör várja a gyerekeket.

— S. mindezen túl — folytatja dr. Bánné —, úttörő sportfoglalkozás, amelyet kimondottan az alsó tagozatosak kedvéért hoztunk létre. Ők heti két órát töltenek könnyű, kötetlen mozgással. Az úzás a legkedvesebb valamennyiük számára. Szeretnék, ha a nyolc év alatt annyira megszeretnék, hogy később sem tudjanak lemondani róla. Javasoljuk is az úzást, mert ez károsítja legkevésbé a látásukat.

Kép a falon

Az iskola balszárnyában elhelyezkedő tanuszodába Kovács Csongor igazgató kíséretében látogatunk. Tizenkét második osztályos kislány és kisfiú szeli a vizet. Csak úgy csapdosnak a hullámok.

Az ablakok mentén nővények, a falon nagyméretű rajz vonzza a tekintetet.

— Kutner Vera másodikos tanulónk örököltette meg még tavaly az egyik úszóórát. A kép a tökéletes harmóniája miatt ide kíváncszott. A megfelelő helyre tettük.

A Művelődési Minisztérium központi beruházásából száztízmilliót áldozott a gyengén látó gyerekek második otthonának létrejöttére. A csupafény tantermekre, a tornateremre, az úszódára, a sportudvarra. Az utóbbi tartozéka:

futópálya, ugrógödör, kosár-, röp-, kézi- és tollaslabdapálya. Az intézeti játszódudvarról sem felejtették ki a sporteszközöket: a pingpongasztalokat, a mászókat, az alacsony gerendát. Az emeleti részen elhelyezkedő kollégium előterében is asztaliteniszdeszre csábít az asztal...

Mozogni, sportolni, az egészséges gyerekek gondtalan életéhez hasonlóan élni, persze, nemcsak az iskola falai között lehet. Gyakran tartják testnevelés óráikat az MTK-VM közleiben levő sporttelepén. Oda jár atlétizálni az iskola százötven növendéke. A szocialista együttműködés keretében létrejött szerződésnek az MTK-VM sportolói is használt látják. Ők az iskola tornatermet kapják ellenszolgáltatásul.

Pedagógusok, gyerekek egyaránt sok-sok örömet lelnék az iskolakomplexumban. A százötvenhat gyerekből százhusz bentlakó. Hozzájuk hétvégeken látogatni jönnek a szülők, vagy éppen hazaviszik őket a szülői házba... Bár akadnak olyanok is, akik rendszeresen küldik haza a megható, szívhez szóló leveleket, de szüleik hónapokon át a tájukra sem néznek...

Amikor újra szünetet jelez a csengő, a kicsik kitódulnak a folyósókra. Vidámságuk, kacajuk éppen olyan, mint a több iskolában tanuló gyerekéké. Itt mégis valahogy minden más. Az erős dioptriás szemüvegek, a csetlő-botló járás, a falánkmód igényelt szeretet, a csak velük való foglalkozás elementáris erővel feltörő vágya teszi mássá, minden hasonlótól eltérővé ezt az iskolát.

Ahol a beözönlő fény megbicsaklik a barna, fekete keretes szemüvegeken...

Fülöp Mária

Képleírás — azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér újságoldal a Népsport 1983. október 30-i számából. Felül nagy betűkkel a cím: „Szürt fényű álmok”. Az oldal több hasámban szedett szöveget tartalmaz a gyengénlátó gyermekek iskolai életéről és sportolási lehetőségeiről. A képen fotó nem látható, kizárólag szöveg, korabeli újságtipográfiával.

29/70 – 1984

Iskolai ünnepség – könyvjutalommal

1984-ben egy ünnepség pillanatát örökíti meg a kép a második emeleti aulában – abban a térben, ahol akkoriban az egész iskola együtt tudott ünnepelni.

A fotón Kovács Csongor igazgató egy könyvet ad át egy tanulónak, feltehetően tanulmányi munkájának vagy példamutató teljesítményének elismeréseként. A gyerekek ünneplő ruhában ülnek a padsorokon, kisdobos és úttörő nyakkendőt viselve – ez a korszak természetes része volt az iskolai ünnepségeknek.

Az ilyen alkalmak fontos közösségi események voltak: diákok, pedagógusok és szülők együtt vettek részt az ünnepen, együtt örültek az eredményeknek. A könyvjutalom akkoriban nemcsak ajándék volt, hanem a tanulás megbecsülésének jelképe is.

Ez a kép egy olyan időszakot idéz fel, amikor az iskola ünnepei egyszerre voltak fegyelmezettek, meghittek és igazán közösségformálók.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy pillanat, amikor a tudás és a közösség együtt kapott ünnepi hangsúlyt.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fényképen egy zsúfolt aula látható, tele ülő gyerekekkel és mögöttük álló felnőttekkel. A gyerekek padokon ülnek, ünneplő ruhát viselnek: fehér ing, sötét nadrág vagy szoknya, sokuk nyakában kék vagy piros kisdobos és úttörő nyakkendő van.

A kép jobb oldalán egy öltönyös férfi – az iskola igazgatója – egy nyitott könyvet ad át egy kisfiúnak, aki felállva veszi át az ajándékot. A könyv borítója színes, képes. A gyerekek többsége a jelenetet figyeli, néhányan tapsolnak.

A háttérben sok felnőtt – tanárok és szülők – állnak egymás mellett. A terem világos, felül lámpák világítanak, a padló sakktáblaszerű mintás. Az egész jelenet egy iskolai ünnepség meghitt, közösségi pillanatát ábrázolja az 1980-as évekből.

30/70 – 1985

Az informatikaoktatás kezdetei – öt géptől a digitális mindennapokig

1985-ben új terület jelent meg az iskola életében: megkezdődött az informatikaoktatás. Kezdetben fakultációs formában, alapvető gépkezelési és programozási ismeretekkel.

Az indulás szerény, de lelkes volt: összesen öt számítógép állt rendelkezésre – három Commodore 16, egy Commodore 4 és egy Homelab beszélő változatú számítógép, amely a beírt sorokat hangosan felolvasta. A gépek számára külön terem is készült, ami akkoriban igazi újdonságnak számított.

Később a számítógéppark tovább bővült: újabb Commodore gépek, majd IBM számítógépek érkeztek, és az informatika fokozatosan az iskola mindennapjainak részévé vált.

Ma már két korszerű informatika termünk van, ahol 3. osztálytól minden tanuló digitális kultúrát tanul. A tantermekben is elérhetők számítógépek, a nagyító- és felolvasóprogramok a mindennapi tanulás természetes részei, és a diákok megtanulnak tíz ujjal, vakon gépelni.

Az elmúlt években interaktív táblák és okostáblák is segítik a tanulást, az online felületek – például Wordwall vagy LearningApps – pedig játékosabbá és követhetőbbé teszik a feladatokat.

70 év – 70 kép – 70 történet

Az öt gépes kezdetektől az interaktív tantermekig – haladtunk a korral.

☞ Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy 1980-as évekbeli informatika tanterem látható. A tanulók egymás mellett ülnek nagy, dobozszerű számítógépek előtt. A monitorok zöldes fényűek, a gyerekek közel hajolva figyelik a képernyőt, egyikük gépel. A háttérben pedagógusok állnak és figyelik a munkát. A terem zsúfolt, de élénk hangulatú, az új technológiával való ismerkedés izgalmát tükrözi.

31/70 – 1986

Mozgásban az iskola – a sportudvar születése

1986-ból származik ez a kép az iskola sportudvaráról. Kosárlabdapálya, atlétikai futópálya és távolugró pálya – olyan terek, amelyek a mindennapi mozgásnak adtak helyet.

A sportudvar nemcsak a testnevelésórák színtere volt, hanem a sport szakköröké és a délutáni szabadidős elfoglaltságoké is.

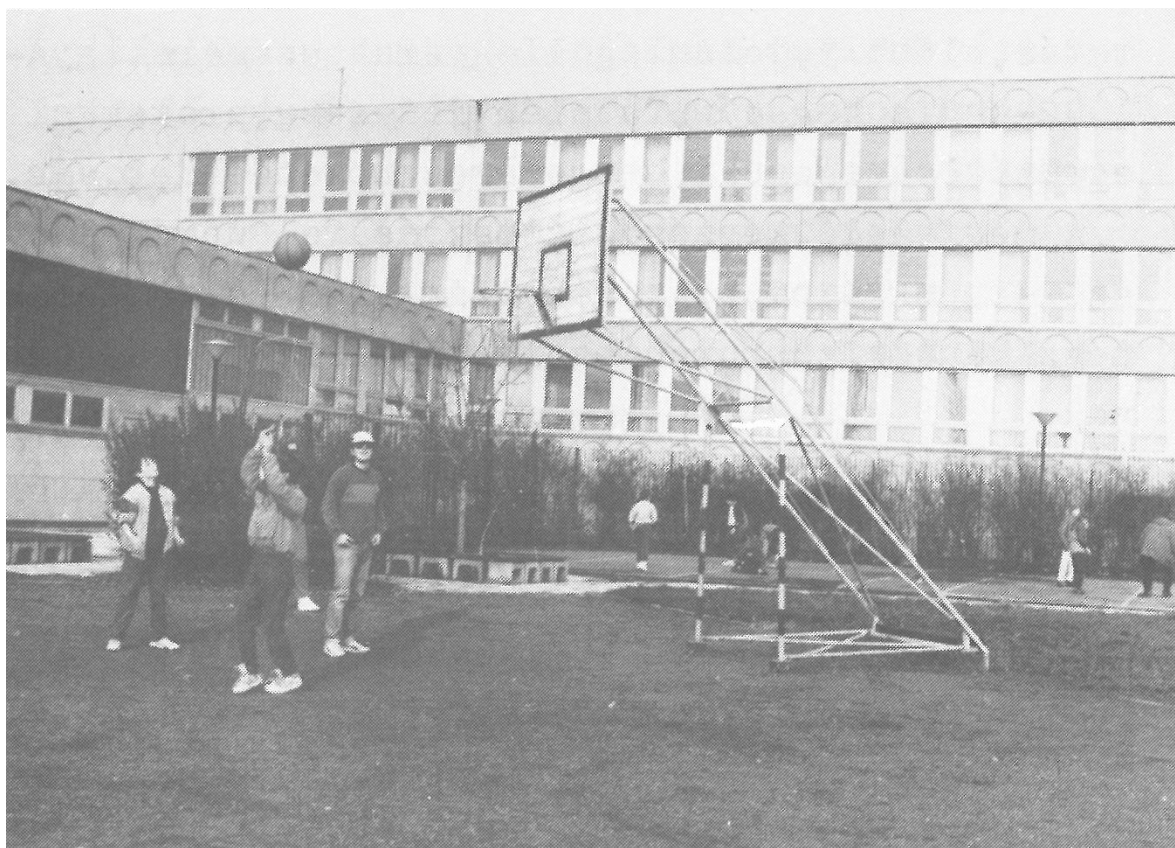
A cél mindig ugyanaz maradt: **minél több mozgás, a mozgás megszerettetése és az egészség megőrzése.**

Az évek során ez a terület is folyamatosan fejlődött. Ma már a kosárlabdapálya és a **60 méteres, kétsávos futópálya gumitéglával borított**, ami biztonságosabbá teszi a használatot.

Emellett egy **körbekerített, műfüves kispálya** is helyet kapott, amely újabb lehetőségeket ad a játékokra és a közös sportolásra.

70 év – 70 kép – 70 történet

A sportudvar, ahol a mozgás öröme generációk óta jelen van.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen az iskola sportudvara látható a háttérben magas, többemeletes iskolaépülettel. Az udvaron egy szabadtéri kosárlabdapálya részlete jelenik meg: jobb oldalon egy fémvázás, kissé döntött kosárlabdaállvány áll palánkkal és gyűrűvel. A palánk előtt néhány diák gyülekezik sportos öltözetben; egyikük éppen dobásra emeli a labdát, a többiek figyelik a mozdulatot. A talaj egységes, sötétebb burkolatú, a pálya szélén bokrok és kerítés húzódik. A jelenet nyugodt, hétköznapi pillanatot örökít meg: mozgást, közös játékot, a testnevelésórák és szabadidős sportolás hangulatát az iskola udvarán.

32/70 – 1987

Helyben kapott segítség – szemészeti ellátás az iskolában

Az új iskolaépület egyik fontos újítása volt, hogy **szemészeti rendelő** is helyet kapott benne.

1987-től szemész szakorvos látta el a tanulók **szűrővizsgálatait, szemüvegfelírását**, valamint a problémás esetek ellátását.

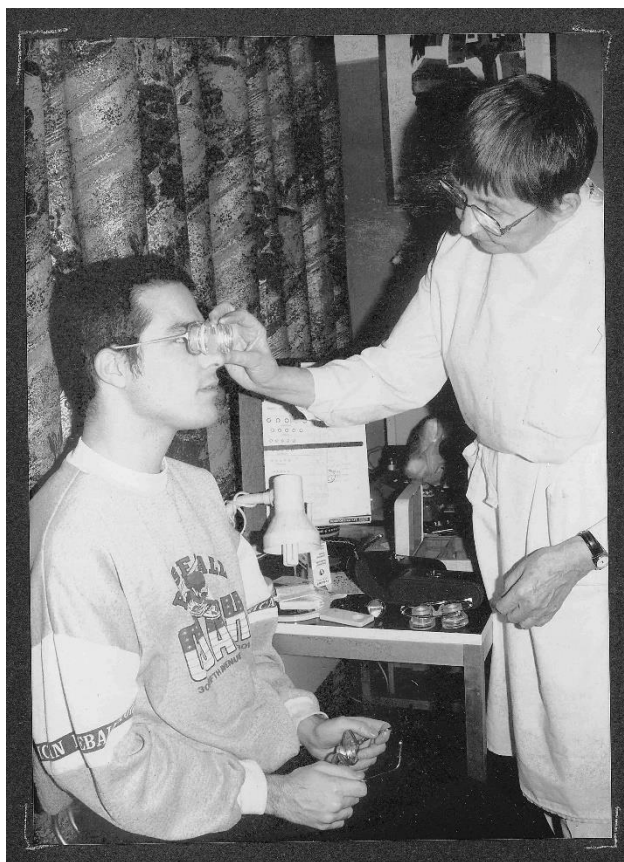
A rendelő hosszú éveken át működött, és több szemorvos is dolgozott itt, biztosítva a folyamatos szakmai ellátást.

A szükséges **vizsgálóeszközök helyben rendelkezésre álltak**, így a gyerekek és szüleik számára ez valódi könnyebbséget jelentett.

Nem kellett külön intézményekbe járni: az iskola falain belül kaptak segítséget, tanácsot és megoldást. Ez a fajta komplex gondoskodás mindig is része volt annak a szemléletnek, amely a gyengénlátó gyermekek támogatását jellemezte.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a szakmai segítség egy ajtóval arrébb volt.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fekete-fehér fotón egy szemészeti vizsgálat pillanata látható. Bal oldalon egy fiatal fiú ül széken, oldalról félig a kamera felé fordulva. Szemüveget visel, kezében egy másik optikai eszközt tart, miközben nyugodtan, együttműködően várja a vizsgálatot. Jobb oldalon egy fehér köpenyt viselő nő – szemész szakorvos vagy asszisztens – áll mellette, és egy kis vizsgálóeszközt tart a fiú szeme elé, közelről ellenőrizve a látását.

A háttérben egy asztalon különböző szemészeti eszközök, lencsék, tokok és egy asztali lámpa látható, amelyek a rendelő funkcióját erősítik. A jelenet csendes, koncentrált, bizalmi légkört áraszt: azt a mindennapi gondoskodást mutatja meg, amelyben a gyerekek helyben, az iskolán belül kaptak szemészeti ellátást és segítséget.

33/70 – 1988

Az ebédlő – ahol nap mint nap együtt ülünk asztalhoz

Ez a kép az iskola régi ebédlőjét mutatja, az akkori elrendezésben. Az asztalok és a székek azóta többször kicserélődtek, a tér átalakult, de egy dolog nem változott: **itt mindig minden gyerek ételt kap az asztalra.**

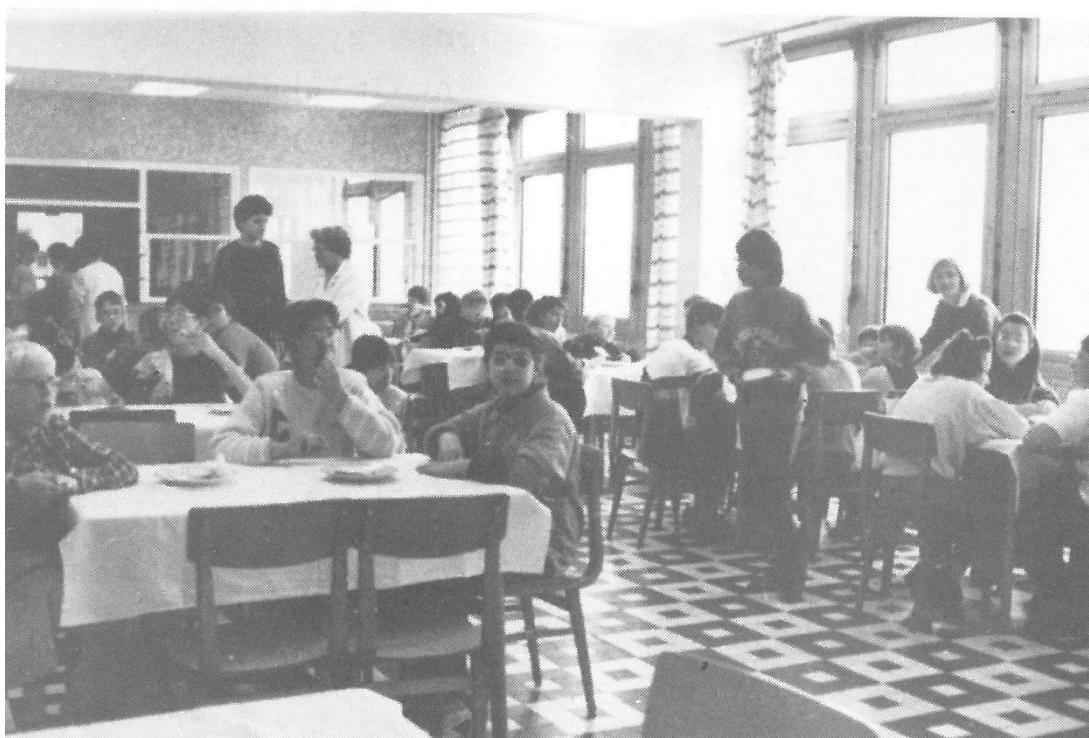
A konyhai dolgozók akkor is, és ma is ugyanitt készítik az ételeket a tanulónak. A kollégista gyerekek naponta **ötször**, a bejáró tanulók **háromszor** étkeznek az iskolában.

Az ebédlő nemcsak egy helyiség, hanem találkozási pont is: beszélgetések, nevetések, csendes fáradtság egy hosszú tanítási nap után, és az a biztonság, hogy mindig van meleg étel és gondoskodás.

 Ki emlékszik a régi ebédlőre? Melyik volt a kedvenc iskolai ebédetek? Írjátok meg kommentben!

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy hely, ahol a közösség nap mint nap újra összeül.

  Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fekete-fehér fényképen az iskola régi ebédlője látható. A nagy, világos teremben hosszú asztalok és székek sorakoznak, körülöttük sok gyermek ül és étkezik. Az

asztalokon terítők vannak, előttük tányérok, poharak. A padló jellegzetes, sakktáblaszerű mintázatú.

A háttérben nagy ablakok engedik be a természetes fényt, mellettük több felnőtt – feltehetően nevelők vagy konyhai dolgozók – áll és figyel a gyerekekre. A tér nyüzsgő, mégis rendezett: egyszerre érződik rajta a mindennapi rutin és a közösségi együttlét hangulata. A kép azt a pillanatot örökíti meg, amikor mindenki együtt van, eszik, beszélget, és az ebéd nemcsak étkezés, hanem közös élmény is.

34/70 – 1989

Játszótér az iskolaudvaron

Az iskolaudvaron kialakított játszótér a mindennapok fontos helyszíne volt: itt lehetett hintázní, mászókázní, a legendás „rakétára” felmászní, padokon ücsörögní, sétální, szaladgální.

A fák ekkor még kicsik voltak, de már akkor gondoltak a jövőre: mára hatalmas gesztenyefákká nőttek, és árnyékukkal teszik elviselhetőbbé a nyári napokat.

Az egykori játékok azóta lecserélődtek, ma már más típusú mászókak és hinták vannak az udvaron – de a cél ugyanaz maradt: legyen egy hely, ahol a gyerekek szabadon mozoghatnak, játszhatnak, együtt lehetnek.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy udvar, ahol generációk tanulták meg, milyen jó kint lenni együtt.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fekete-fehér fényképen az iskola udvarán kialakított régi játszótér látható. Több gyermek játszik egyszerre a különböző mászókákon és játékeszközökön. A kép középpontjában egy íves fém mászóka áll, amelyen egy gyerek éppen átmászik, alatta és körülötte több társ figyel vagy várakozik.

A jobb oldalon egy nagyobb, összetettebb mászóvár látszik létrákkal és kapaszkodókkal, amelyen több gyerek mászik, ül vagy éppen segít egymásnak

feljutni. A háttérben az iskola épülete húzódik hosszú ablaksorral, előtte fiatal fák és egy járda.

A jelenet mozgalmas és életteli: a gyerekek szaladnak, másznak, játszanak, az udvar egyszerre szolgál mozgásra, találkozásra és közös élmények megélésére. A kép jól visszaadja az iskola udvarának egykori hangulatát, ahol a játék a mindennapok természetes része volt.

Speciális pad és távcsőszemüveg – amikor a tanulás testközelbe kerül

A gyengénlátó gyermekek oktatásában mindig kulcskérdés volt: hogyan lehet úgy tanulni, hogy a szem ne fáradjon el túl gyorsan, és a gyermek a lehető legjobban használhassa a meglévő látását.

A Miskolci utcai épületben már olyan segédeszközöket alkalmaztunk, amelyek ezt a célt szolgálták: **speciális, dönthető lapú tanulópadokat**, valamint a látást segítő optikai eszközöket, például **távcsőszemüveget**.

A tantermekbe már 1982 óta **egyszemélyes, állítható magasságú munkaasztalok** kerültek, emelhető asztallappal és hozzájuk illeszkedő, szintén állítható székekkel.

Ez nemcsak kényelmi kérdés volt: így vált elkerülhetővé a gyerekekre jellemző „orrsúrolós” olvasási testtartás, amely hosszú távon akár **gerincdeformitáshoz** is vezethetett volna.

Az épület átadásakor használt speciális padokat **Paraszkey Sára tervezte**, aki a mindennapi tanulási környezet alakításában is úttörő szerepet vállalt.

A dönthető asztallapokhoz egy egyszerű, de zseniális megoldás is társult: a padokra helyezhető **csúszásgátló fólia**, amelyet szintén ő kezdett el használni és elterjeszteni. Ennek köszönhetően a nehéz tankönyvek, munkafüzetek nem csúsztak le többé a megemelt felületről – és a gyerekeknek nem kellett fél kézzel tartaniuk a lapokat írás közben.

A távcsőszemüveg pedig abban segített, hogy a tanulók el tudják olvasni az anyagokat – egy újabb lépés volt az önállóbb tanulás felé.

Ezek az eszközök nem látványos találmányok – de generációk mindennapjait tették könnyebbé.

70 év – 70 kép – 70 történet

A tanulás sokszor egy jól megdöntött asztallapon és egy jól kitalált apró újításon múlik.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Fekete-fehér fotón egy tanuló látható, aki egy speciális, dönthető lapú iskolapadnál ül. Az asztallap meg van emelve, így a könyv közelebb kerül a gyermek szeméhez. A tanuló távcsőszemüveget visel, és figyelmesen olvas vagy dolgozik. A kép egy régebbi típusú segédeszközt mutat be, amely a gyengénlátó diákok kényelmesebb, egészségesebb testtartású tanulását segítette.

36/70 – 1991

Új korszak kezdete – Jankó-Brezovay Pálné Judit igazgatói munkája

1991-ben, **Kovács Csongor tragikus hirtelenségű halála után, Jankó-Brezovay Pálné, Judit** vette át iskolánk vezetését.

Igazgatói munkáját **húsz éven át** végezte, egy olyan időszakban, amikor az intézmény és a körülötte lévő világ is alapjaiban változott meg.

Ekkorra az iskola már **funkciójában is több volt, mint egy speciális iskola**. Az igazgatónő **megalapozott szakmai tudása mellett igazi menedzserigazgatóként** dolgozott: kezdettől fogva felismerte és tudatosan használta ki a **rendszer váltás nyújtotta lehetőségeket**.

Az évek során jelentősen átalakultak a társadalmi és szakmai elvárások. Vezetésével intézményünk **rugalmasan, a gyógypedagógia teljes területén élen járva** tudott alkalmazkodni az új igényekhez, miközben megőrizte szakmai hitelességét és emberi léptékét.

Igazgatása alatt az általános iskola mellett **kiépült a halmozottan sérültek tagozata** is.

Az intézmény fejlődésének fontos mérföldköve volt a **2001-ben megvalósult harmadik emeleti ráépítés**, amelynek révén – sok más funkció mellett – helyet kapott a **Módszertani Intézmény** is. Ez azóta is **magas színvonalon segíti az integrált oktatás szakmai támogatását**.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy igazgató, aki biztos kézzel vezette át az iskolát egy új korszakba.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fekete-fehér portréfotón egy középkorú nő látható, szemből, vállig komponálva. Rövid, világos haját oldalt elválasztva viseli, arca nyugodt, tekintete közvetlen és figyelmes. Finoman mosolyog, ami barátságos, biztonságot sugárzó benyomást kelt.

Egyszerű, sötét színű felsőt visel, nyakában világos gyöngysor, fülében világos, kerek fülbevalók. A háttér egyszínű és letisztult, semmi nem vonja el a figyelmet az arcáról.

A kép hivatalos portréra emlékeztet, amely méltóságot, szakmai hitelességet és nyugodt erőt sugároz.

37/70 - 1992

Egy alapítvány, amely ma is velünk van

1992 fontos mérföldkő volt iskolánk életében: ebben az évben jött létre a **Kovács Csongor Alapítvány a Gyengénlátó Gyermekekért**, amelyet az intézmény pedagógusai hívtak életre. Az alapítvány a fiatalon elhunyt igazgató, **Kovács Csongor** nevét viseli – azt az igazgatóét, akinek szakmai munkája, elhivatottsága és embersége máig meghatározza intézményünk szellemiségét.

Az alapítvány célja azóta is változatlan: **a gyengénlátó gyermekeket érintő szakmai munka támogatása és iskolánk mindennapi tevékenységének segítése**. Az elmúlt évtizedekben ez az elkötelezettség számtalan eszközben, programban, fejlesztésben és lehetőségben öltött testet.

2001-ben az alapítvány egy új hagyományt is teremtett: **megalapította saját emléklakettjét**, amelyet azóta minden évben azoknak ítélnak oda, akik sokat tettek a gyengénlátó gyermekekért, az alapítvány működéséért és közösségünk fejlődéséért.

Egy elismerés, amely nemcsak köszönet, hanem szakmai és emberi megbecsülés is.

Munkánkat ma is nagyban segíti minden felajánlás és támogatás.

Kérjük, adója 1%-ával Ön is támogassa a Kovács Csongor Alapítvány munkáját!

✂ *Kovács Csongor Alapítvány a Gyengénlátó Gyermekekért*

Bankszámlaszám:

10200823-22222239

IBAN: HU29 1020 0823 2222 2239 0000 0000

Adószám: 18012752-1-42

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy alapítvány, amely három évtizede őrzi Kovács Csongor szellemiségét — és velünk együtt építi a jövőt.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy díszdoboz látható, felnyitott állapotban. A doboz belseje világos színű, finom anyaggal bélelt. Az alsó részben középen egy kerek, bronzszínű emléklakett fekszik, felületén stilizált motívummal.

A doboz fedelének belső oldalán nyomtatott szöveg olvasható, amely az emléklakethez kapcsolódó elismerést és annak adományozását rögzíti. Az összehatás ünnepélyes és méltóságteljes, az elismerés, a megbecsülés tárgyi jelképe.

Olvasótelevízió – amikor a szöveg a képernyőre került

A gyengénlátó tanulók segítésében már évtizedek óta kulcsszerepe volt azoknak az eszközöknek, amelyek a betűket és képeket nagyobb, jobban látható formában tették elérhetővé.

Az **olvasótelevízió** ilyen korszakos segédeszköz volt – és bár nem tudjuk pontosan, mikor került először az iskolába, az biztos, hogy **a kilencvenes évek elején már a mindennapi tanulás része volt.**

A készülék működése egyszerű, mégis forradalmi: a könyv, füzet vagy feladatlap képét a képernyőn **nagyítva, élesebben jeleníti meg**. A nagyítás mértéke, a fényerő és a kontraszt is állítható, így a tanuló a saját látásmaradványához igazíthatta a képet. (Ezeket az eszközöket nemzetközileg is a látássérült emberek egyik alapvető olvasást segítő technológiájaként tartják számon.)

Az olvasótelevízió különösen nagy segítséget jelentett azoknak, akiknek a hagyományos nagyítók már nem voltak elegendők. Nemcsak olvasni lehetett vele, hanem **írni is alatta**, miközben a képernyőn nagyban látszott minden mozdulat.

A mai modern eszközök már hordozhatók, színesek, kontrasztváltósak – de az alapgondolat ugyanaz maradt: *ha a betű túl kicsi, tegyük láthatóvá.*

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a technika egy új ablakot nyitott a tanulásra.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy tanuló ül egy olvasótelevízió előtt. Előtte egy nyitott tankönyv fekszik, fölötte egy nagy, TV-szerű képernyő látható, amelyen a szöveg erősen megnagyítva jelenik meg. A tanuló a kijelzőt figyeli, miközben a könyv fölött dolgozik.

39/70 – 1994

Közelről nézve – Paraszka Sára öröksége

1994-ben különleges mérföldkőhöz érkezett intézményünk története: megjelent Paraszka Sára könyve, „**Közelről nézve – A gyengénlátó gyermek**”.

Ez a kötet nem csupán egy szakmai kiadvány volt, hanem egy egész élet munkájának összegzése. Paraszka Sára évtizedeken át formálta iskolánk pedagógiai szemléletét, és generációk tanulását segítette azzal a meggyőződéssel, hogy a gyengénlátó gyermekeknek nem kevesebb lehetőségre, hanem **másfajta, személyre szabott támogatásra** van szükségük.

Munkásságának középpontjában mindig az állt, hogy a gyerekek a saját látásmaradványukat a lehető legjobban használhassák – biztonságosan, örömmel, sikerélménnyel.

Nevéhez számos, korát megelőző újítás kapcsolódott: világító táblák, nagyított szemléltető eszközök, speciális tantermi megoldások, egyéni megvilágítás, kiskerti foglalkozások, mozgás és sport – mindennapi életre nevelés.

Mindig azt kereste, hogyan lehet a tanulást közelebb hozni a gyerekekhez: kézzelfoghatóvá, láthatóbbá, átélhetővé.

A „Közelről nézve” című könyv ennek a szemléletnek lett az összefoglalása: egy olyan tudásé, amely ma is alapja a gyengénlátó gyermekek pedagógiájának.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy kötet, amely közelről mutatja meg mindazt, amit egy elhivatott pedagógus és egy iskola adhatott generációknak.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón Paraszkey Sára könyvének borítója látható. A címe: „*Közelről nézve – A gyengénlátó gyermek*”. A borítón egy kisgyermek szerepel, aki közelről hajol az asztalon lévő tárgyak fölé, figyelmesen koncentrálna. A könyv 1994-ben jelent meg.

40/70 – 1995

Ballagás – búcsú az iskolától, indulás a nagybetűs útra

A ballagás mindig különleges nap az iskolában. Az utolsó osztályfőnöki óra után a végzős 8. osztályosok **virágcsokrokkal a kezükben** indulnak el körbejárni az épületet: az iskolát, a kollégiumot, az ebédlőt – minden helyet, ahol évekig éltek, tanultak, nevettek.

Osztályfőnökük és nevelőtanáruk kíséretében lépnek végig az ismerős folyosókon, ahol kisebbek és nagyobbak sorfala várja őket. Egy-egy mosoly, integetés, könnyes szem és büszke tekintet kíséri az útjukat.

Az ünnepségen elbúcsúznak tanáraiktól, diáktársaiktól, az iskolától, a **7. osztályosok műsorral köszönnek el tőlük**, szavakkal, versekkel, dalokkal – és azzal az ígérettel, hogy viszik tovább a hagyományt.

A ballagás egyszerre lezárás és kezdet: egy korszak vége, és egy új út első lépése.

📖 – Ki melyik évben ballagott innen?

– Melyik dal szólalt meg a ti ballagásotokon?

– Kire emlékeztek legszívesebben az osztályból? -írájátok meg kommentben!

70 év – 70 kép – 70 történet

Ballagás: amikor egy iskola elenged, de örökre megmarad.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy iskolai folyosón vagy belső közösségi térben álló csoport látható. Fiatalok sorban haladnak, kezükben nagy csokor virágokat tartanak, mintha ünnepélyes alkalom részesei lennének. Többen fehér blúzt, sötét ruhát viselnek, az öltözet ünnepi, visszafogott.

A sort egy piros korláttal határolt rámpa mentén vezetik, a háttérben a falakon kiállított képek, rajzok láthatók. A jelenet hangulata emelkedett és megható: egy fontos mérföldkőhöz, elismeréshez vagy búcsúhoz kapcsolódó pillanatot örökít meg, ahol a virágok a köszönet és a megbecsülés jelképei.

41/70 – 1996

Nemzetközi úszóverseny – találkozások a vízben

1996-ban rendeztük meg **első nemzetközi úszóversenyünket**, amely különleges mérföldkő volt iskolánk sportéletében.

A megmérettetésen **nyolc hazai és külföldi csapat** vett részt, és a verseny hamar bebizonyította, hogy jóval több, mint időeredmények és helyezések.

A nagy sikerre tekintettel **2000 márciusában** újra megrendeztük az eseményt, ezúttal **hat csapat részvételével**. A kemény küzdelmek mellett a közös élmények, az egymásért való szurkolás és az ismerkedés legalább olyan fontos szerepet kapott, mint maga a verseny.

Diákjainknak ezek az alkalmak **rengeteg örömet, önbizalmat és új barátságokat** hoztak, és megmutatták, hogy a sport valódi közösségeket képes teremteni – határokon innen és túl.

70 év – 70 kép – 70 történet

A víz összeköt – embereket, országokat, élményeket.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy uszodai jelenet látható: több fiatal áll a medence partján fürdőruhában és úszósapkában, készülődnek az úszáshoz. Középen egy tanuló a rajtkőre lép fel, miközben társai körülötte figyelnek és várakoznak. A háttérben csempézett fal, az olimpiai karikák festett jele és néhány felnőtt kísérő is látszik. A kép egy közös, sportos foglalkozás pillanatát idézi fel, amikor a mozgás és az élmény egyszerre volt része a mindennapoknak.

42/70 – 1997

Tabló – arcok egy korszakból

Ez a kép egy ballagó osztály tablóját mutatja: ők **1997-ben végeztek**, és **1989-ben kezdték meg tanulmányaikat** iskolánkban.

A tablók minden évben különleges lenyomatait egy-egy közösségnek. A ballagás előtt készülnek, majd az iskola **lépcsőházában és folyosóin** kapnak helyet, ahol hosszú éveken át őrzik a diákevek emlékét: arcokat, neveket, történeteket.

Egy tábló nemcsak fényképek gyűjteménye, hanem: barátságok, közös élmények, tanulás, nevetések és búcsúk egyetlen képen.

Játék a memóriával:

- Ki ismeri fel magát ezen a tablón?
- Ki járt ebbe az osztályba?

És egy kérdés is:

Ha van **más évből származó saját tablókép** nálad, töltsd fel kommentben – örömmel megnézzük! Hívd meg az egykori osztálytársaidat is, akik még nem követik az oldalunkat és ezt a jubileumi sorozatot – hátha magukra ismernek.

70 év – 70 kép – 70 történet

Arcok, amelyek együtt írják az iskola történetét.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy üvegezett fali tablókép látható, piros és világos fa színű háttérrel. A tábló tetején nagy, kézzel vágott betűkkel ez áll: „**Általános iskola és Diákotthon**”. Középen az évszám: **1989–1997**.

A tábló körben és sorokba rendezve egyéni portréfotókat mutat: fiatalok és felnőttek igazolványképszerű arcképei láthatók, mindegyik alatt kézzel írt név szerepel. A képek többsége fekete-fehér vagy halvány színes.

Középen egy kisebb csoportkép kapott helyet: több fiatal és felnőtt együtt áll a szabadban, közösségi hangulatú felvételen. Az egész összeállítás egy iskolai közösséghez, szakkörhöz vagy diákcsoporthoz kötődő emléktáblát idéz, amely egy korszak résztvevőit és közös munkáját őrzi.

Tanterem, ahol minden a látást segíti

Ezen a képen egy tanterem látható: a gyerekek és a pedagógus együtt dolgoznak, **közel ülve a táblához**, olvasótévével, nagyítva olvasható tananyaggal.

Az iskola épületét már eleve úgy tervezték, hogy a tanulás a gyengénlátó gyerekek igényeihez igazodjon: a tantermek **hosszanti irányban** helyezkednek el egymás mellett, hogy a táblának elegendő hely jusson, és a tanulók közvetlenül elé tudjanak ülni.

Ezért kerültek be a termekbe a **négyméteres, két oldalán mozgatható, mágneses táblák**. A főfalakon **nagy ablakok**, a folyosó felé eső falakon pedig szinte teljes terjedelemben **üvegfelületek** biztosítják, hogy minél több természetes fény járja át az épületet.

A megvilágítás is különleges: a tantermekben – az általános iskolai gyakorlattól eltérően –

tíz sorban elhelyezett, összesen hatvan neoncső adja az egyenletes fényt.

A bútorok is a gyerekekhez igazodnak: **emelhető magasságú asztalok, dönthető asztallapok és állítható székek** segítik a kényelmes, egészséges tanulást.

Ez nem egyszerű tanterem volt, hanem egy olyan tér, amit kifejezetten arra terveztek, hogy a látás ne akadály, hanem lehetőség legyen a tanulásban.

Játék a kommentekben:

- Ki tanult ilyen teremben?
- Ki emlékszik még az olvasótévére vagy a hosszú táblára?
- Melyik volt a kedvenc helyed a teremben: elöl a táblánál vagy az ablak mellett?

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy tanterem, ahol az épület is a tanítás része lett.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Világos, tágas tanterem látható. A gyerekek egyéni, dönthető asztaloknál ülnek, az asztalokon nagy méretű könyvek és füzetek találhatók, néhány helyen régebbi típusú számítógépek is. A terem elején egy pedagógus áll a zöld táblánál. A nagy ablakokon sok természetes fény áramlik be, a mennyezeten hosszú fénycsöves lámpák biztosítják az egyenletes megvilágítást.

44/70 – 1999

Élen a tanulásban, élen a sportban

Az 1998/99-es tanévtől diákjaink **nagy küzdelemmel, kitartással és elszántsággal** vesznek részt az „**Élen a tanulásban, élen a sportban**” elnevezésű, iskolai és fővárosi szintű versengésben.

1999 és 2003 között a sportélet szervezeti keretét a **Gyengénlátó Diákok Iskolai Sportköre** adta, ma pedig mindez a **GYDSE** keretein belül működik tovább.

A sportban nyújtott kiemelkedő teljesítményért minden évben **egy alsó tagozatos és két felső tagozatos tanulót** – egy lányt és egy fiút – jutalmazunk **értékes sportfelszereléssel**.

A díjazás a **Kovács Csongor Alapítvány a Gyengénlátó Gyermekekért** támogatásával valósult meg, majd teljesen átvette a **GYDSE**.

Ez a program nemcsak az eredményekről szól, hanem arról is, hogy a tanulás és a sport együtt erősíti az önbizalmat, a kitartást és a közösséghez tartozás élményét.

70 év – 70 kép – 70 történet

Ahol a szorgalom és a mozgás kéz a kézben jár.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen különböző sportfelszerelések láthatók egy asztalon elrendezve. Középen egy kék hátizsák, mellette úszósapka, úszószemüveg, sportpóló és melegítőnadrág. A felszerelések egy jelképes jutalomcsomagot idéznek, amelyet a tanulásban és sportban kiemelkedően teljesítő diákok kaphattak elismerésként.

45/70 – 2000

Rajzkiállítás – színek, fantázia, tehetség

A Gyengénlátók Iskolájában a művészet mindig is különleges helyet foglalt el. A rajzórák nemcsak technikát tanítanak, hanem önkifejezést, bátorságot és kreativitást is adnak a gyerekeknek.

2000-ben is elkészült az év egyik legszebb hagyománya: a tanulók munkáiból rendezett rajzkiállítás. A folyosón egymás mellett sorakoztak a színes várak, mesebeli tájak, sárkányok és paloták – mindegyik egy-egy gyermeki történet.

Sok ügyes diákunk rajzversenyeken is sikerrel szerepel, díjakat nyer, és büszkén képviseli iskolánkat. A kiállítás pedig minden évben alkalom arra, hogy ezeket a tehetségeket megmutassuk egymásnak és a közösségnek.

A hagyomány része az is, hogy a látogatók szavazhatnak a kedvenc alkotásokra – így a gyerekek nemcsak kiállítanak, hanem valódi visszajelzést és elismerést is kapnak.

70 év – 70 kép – 70 történet

A rajzokban ott van minden: képzelet, munka, öröm – és a jövő ígérete.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy iskolai folyosón felállított paravánokon látható rajzkiállítás szerepel. Több nagyméretű tábla sorakozik egymás mellett, rajtuk alsós tanulók színes alkotásai: mesebeli kastélyok, tornyok, sárkányok és fantáziavilágok. A rajzok csoportok szerint vannak rendezve, a táblák tetején feliratok jelzik az évfolyamokat. A kiállítás vidám, színes összképet ad a gyerekek kreativitásáról.

Új terek, új szerepek: megszületik a módszertani egység

2001 jelentős mérföldkő volt az iskola történetében: elkészült a harmadik emelet, amellyel az intézmény működése és szakmai lehetőségei is új szintre léptek. A bővítéssel szaktantermekkel gazdagodott az iskola, amelyek modern, differenciált, élményszerű oktatást tettek lehetővé, és egyben szakmai szemléletváltást is jeleztek.

Ugyanebben az évben alakult meg a módszertani egység, amely országos feladatot vállalt: a gyengénlátó gyermekek integrációjának segítését. Az utazó gyógypedagógusok innen indultak nap mint nap, hogy támogassák a többségi iskolákban tanuló gyermekeket. Munkájuk kiterjedt

- az egyéni fejlesztésekre,
- a többségi pedagógusok szakmai támogatására,
- a szülők segítésére,
- valamint az osztályközösségek érzékenyítésére.

Az új emelet tágas és funkcionális kialakítása lehetővé tette, hogy kisebb fejlesztőszobák is helyet kapjanak. Itt zajlottak az integráltan tanuló gyermekek egyéni fejlesztései, valamint a csoportos iskolaelőkészítő foglalkozások, amelyek sok kisgyermek számára jelentették az első biztonságos lépést az iskolai élet felé.

A 2001-es bővítés így nem csupán új helyiségeket teremtett: egy új szakmai korszak kezdetét jelentette, és megalapozta az iskola országos szolgáltató szerepét.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy új emelet, egy új hivatás, egy új fejezet a közösség életében

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen az iskola épülete látható építkezés közben. Az alsó szintek már elkészültek 1982-re, világos homlokzattal és sorban elhelyezkedő ablakokkal. Ezek fölött a harmadik emelet szerkezete még félkész állapotban van: fa zsaluzatok, állványzat és tartószerkezetek rajzolódnak ki.

Az előtérben sötét színű fém állványcsövek és gerendák keretezik a látványt, mintha az építkezés belsejéből néznénk kifelé. Az épület körül fák lombjai látszanak, alul már működő iskolai környezet, felül pedig az épülő új szint.

A kép egyértelműen azt az átmeneti pillanatot rögzíti, amikor a meglévő iskola fölé éppen formálódik az új, harmadik emelet.

Úszás – biztos alapok, magabiztos mozgás

Iskolaépületünkben **tanmedence is működik**, ami különleges lehetőséget jelent tanulóink számára: így **minden osztály** esélyt kap arra, hogy **testnevelés óra keretében megtanuljon úszni**.

Az úszás nemcsak sport, hanem **biztonság és önbizalom** is – különösen fontos a látássérült gyermekek számára. A rendszeres foglalkozások segítik a mozgáskoordinációt, az állóképességet és a vízben való tájékozódást.

A tehetségesebb, motiváltabb diákok számára **úszás szakkör** is elérhető, ahonnan **iskolai és külső versenyekre**, találkozókra is eljutnak. Emellett házi úszóversenyek és közösségi események is színesítik a sportéletet.

70 év – 70 kép – 70 történet

A vízben megtett első hosszoktól a versenyekig – minden tempó számít.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy fedett uszodában készült csoportfotó látható. Több gyermek és fiatal áll a medencében, a vízben vállig merülve, a medence szélénél összegyűlve. Többen úszósapkát és úszószemüveget viselnek, néhányan mosolyognak, mások a kamera felé néznek vagy egymással beszélgetnek.

A víz tiszta, világoskék színű, a medencében úszósávokat jelölő piros-fehér kötelek láthatók. A hangulat felszabadult és közösségi: a kép egy közös úszás vagy úszásóra pillanatát örökíti meg, ahol az együttlét és a mozgás öröme egyszerre van jelen.

48/70 – 2003

A GYDSE megalakulása – mozgás, közösség, kitartás

Intézményünkben mindig fontos szerepet töltött be tanulóink **rendszeres, tanórán kívüli sportolása**.

A sportélet szervezett formában már **1993-ban** elindult, amikor – a vezetőség támogatásával – megalakult a **Gyengénlátók Diáksportköre**, amely a mindenkori törvényi előírásoknak megfelelően működött.

1999-től a sporttevékenységet a **Gyengénlátó Diákok Iskolai Sportköre (GYDSE)** vette át.

A sportkör elnöke **Kecskeméti Klára** gyógypedagógus-testnevelő volt.

A sportegyesület megalakulása óta **folyamatosan szervezi az iskolai sportéletet**, sportprogramokat és iskolai versenyeket rendez, felkészíti és versenyezteti tanulóit a látássérült diákok számára kiírt megmérettetéseken.

Diákjaink több sportágban is kipróbálhatták magukat:

atlétika, úszás, csörgőlabda, és az évek során **országos bajnokságokon és nemzetközi versenyeken** is részt vettek.

70 év – 70 kép – 70 történet

A sport nálunk nemcsak teljesítmény, hanem lehetőség és közösség.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A Gyengénlátó Diákok Sportegyesületének logója látható. A középpontban egy stilizált szem alakú forma szerepel kék színben. A szem belsejében egy kör alakú jel található: alul sötétkék, felül zöld sugaras motívummal. A logó fölött félkörben a „Gyengénlátó Diákok”, alatta pedig a „Sportegyesülete” felirat olvasható.

49/70 – 2004

Hollandiai tapasztalatcsere a Bartiméus Intézetben (Zeist)

Intézményünk több alkalommal vett részt szakmai tapasztalatcserén a hollandiai Zeist városában működő Bartiméus Intézetben, amely a vak és gyengénlátó gyermekek oktatásának és támogatásának egyik meghatározó európai központja.

2004 májusában hat diákunk utazhatott Hollandiába pedagógus kíséretében. Mindannyiunk számára felejthetetlen élmény volt ez az út: volt, akinek ez jelentette élete első repülőútját, másnak az első külföldi utazását is egyben. Minden perc új tapasztalatot és élményt hozott.

Vendéglátóink igyekeztek minél többet megmutatni Hollandiából: sétahajózás, dóm, Amszterdam felfedezése – és ami talán a legfontosabb volt, az együtt töltött esték. A gyerekek beszélgethettek, játszhattak, biciklizhettek holland kortársaikkal a Bartiméus gyönyörű parkjában.

A látogatás hatása hamar érezhetővé vált: megnőtt az érdeklődés az idegen nyelvek és az e-mailes kapcsolattartás iránt, a megszerzett élmények hosszú időre motivációt adtak. A következő tanévben már jó ismerősként köszönthettük az iskolánkba érkező holland vendégeket.

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a világ kitágult egy hollandiai utazással, és új barátságok, új tapasztalatok születtek a gyengénlátó diákok számára.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen a hollandiai Bartiméus Intézet parkos környezete látható Zeist városában. Elöl egy kék tábla áll „Bartiméus” felirattal. A háttérben egy vöröstéglás, tornyos iskolaépület húzódik, körülötte fák, zöld gyep és egy kis tó. A sétányon egy csoport ember halad, mintha éppen intézményi látogatás vagy közös program zajlana. A kép nyugodt, barátságos hangulatot áraszt, és jól idézi fel a tapasztalatcsere utazás emlékeit.

50/70 – 2005

Atlétika – mozgás, verseny, közösség

Az atlétika régóta meghatározó része az iskolai sportéletnek. A **GYDSE szervezésében** minden évben, jellemzően **ősszel**, megrendezésre kerül az **iskolai atlétika verseny**, ahol a tanulók futásban, távolugrásban és kislabdahajításban mérhetik össze erejüket.

Különleges emlék maradt **2004**, amikor Budapesten rendezték meg a **Fedett pályás Atlétika Világbajnokságot**. A verseny **nyitószámaként** sportolóink egy **200 méteres bemutató futásban** vettek részt – a VDSE vak versenyzőinek vezetőiként –, és hatalmas tapsot kaptak a közönségtől.

2007-től az úszás és az atlétika bajnoki rendszerének szervezése is a **GYDSE** feladata lett. Évente **két alkalommal** rendeztük meg a **Látássérültek Országos Ifjúsági Versenyeit** atlétika és úszás sportágakban az iskolai versenyeken túl.

Az atlétika versenyek programjában szerepelt:

- 100 m síkfutás
- 4×100 m váltófutás
- 400 m síkfutás

Az alsó tagozatos tanulók az iskolai versenyen a sportudvaron, **30 m síkfutásban, távolugrásban és kislabdahajításban** versenyeztek.

70 év – 70 kép – 70 történet

A sport mindig is fontos része volt az iskolai mindennapoknak.

👉 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy szabadtéri sportesemény pillanata látható. Előtérben egy fiatal fiú éppen távolugrás közben van: a levegőben repül, karjait magasra tárja, egyik térd felhúzva, arckifejezése koncentrált. Alatta a nekifutópálya és az elugródeszka látható, mögötte a füves sportpálya terül el.

A háttérben több gyermek és felnőtt figyeli az ugrást, néhányan a pálya szélén állnak, mások kicsit távolabbról nézik az eseményt. A környezet parkos, fákkal körülvett, a kép hangulata mozgalmas és lelkes: egy iskolai atlétikai verseny izgalmas pillanatát örökíti meg.

51/70 – 2006

50 éves jubileum – fél évszázad a gyengénlátó gyermekekért

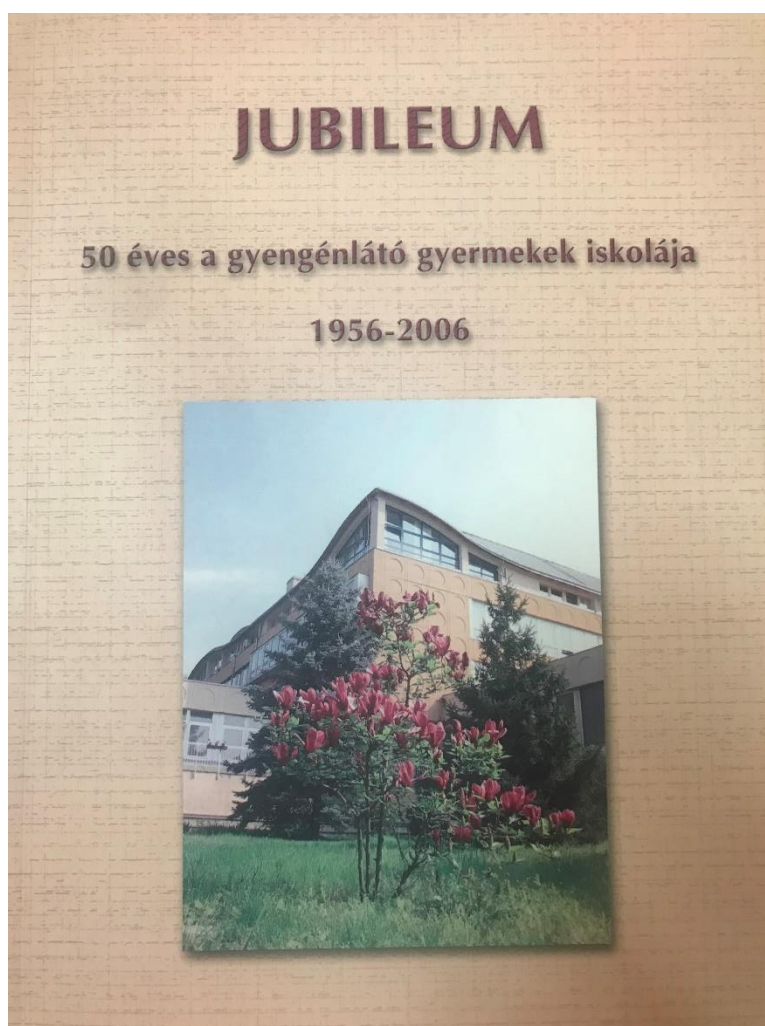
2006-ban az iskola fennállásának **50. évfordulóját** ünnepeltük. Most, a 70 éves jubileum évében különösen fontos visszatekinteni erre a mérföldkőre is – hiszen az első ötven év alapozta meg mindazt, amire ma építkezünk.

A gyengénlátó gyermekek iskolája **három helyszínen** működött az évtizedek során: Csepelen, a **Szőnyi úton**, majd a **Miskolci utcában**. Mindhárom korszak hozzátett valamit az intézmény arculatához, szakmai szemléletéhez és közösségéhez.

Az 50 éves jubileum alkalmából **ünnepséget rendeztünk**, vendégeket hívtunk, bemutattuk az akkori iskolát, **kiállítások** idézték fel a múltat és a jelent. Ekkor készült el egy **jubileumi kiadvány** is, amelyben helyet kaptak a kezdetek, az akkori mindennapok, valamint a jövőre vonatkozó gondolatok és tervek.

70 év – 70 kép – 70 történet

Az első ötven év története ott van minden mai lépésünk mögött.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy jubileumi emlékkönyv borítója látható. Felül nagy betűkkel a „JUBILEUM” felirat szerepel, alatta: „50 éves a gyengénlátó gyermekek iskolája”, majd az évszámok: „1956–2006”.

A borító közepén egy színes fotó látható az iskola épületéről: előtérben egy virágzó magnóliabokor rózsaszínes virágokkal, mögötte az intézmény jellegzetes, világos színű homlokzata és felső emeletei.

A könyv visszaemlékezéseket tartalmaz az iskola indulásáról, bemutatja az akkori jelen helyzetet, valamint felvázolja a jövőre vonatkozó terveket. A borító hangulata ünnepélyes és összegző, egyszerre idézi meg a múltat, a jelent és a fejlődés iránti elköteleződést.

Karácsonyi műsor – egymásnak ajándékozott pillanatok

A karácsonyra minden évben készülünk az iskolában. Ennek egyik fontos állomása a karácsonyi műsor, amelyet a gyerekek adnak a többi gyereknek és a szülőknek. Vers, ének, zene, jelenetek – sok gyakorlás, izgalom és öröm van mögötte. Ezen a napon nem a színpad a lényeg, hanem az, hogy együtt ünnepelünk, figyelünk egymásra, és megosztjuk azt, amit tudunk és érzünk.

A műsor része egy régi, máig élő hagyomány is: **az igazgató karácsonyi mesét olvas fel** a gyerekeknek, szülőknek, kollégáknak és vendégeknek. Nem tudjuk pontosan, mikor kezdődött, de **legalább 25 éve biztosan része az ünnepnek** – sokak számára ez az egyik legvártabb, legcsendesebb pillanat.

A műsor után a gyerekek ajándékokat kapnak támogatóinktól és a Kovács Csongor Alapítványtól – a karácsony így nemcsak közös élmény, hanem valódi meglepetés is.

☞ *Emlékeztek olyan karácsonyi mesére, amit itt hallottatok? Melyik évből, melyik történet maradt meg bennetek?*

70 év – 70 kép – 70 történet

A karácsony sok részből áll – ez az egyik, ami minden évben összeköt bennünket.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy iskolai karácsonyi műsor jelenete látható színpadon. Több tanuló áll egymás mellett félkörívben, pásztorjelmezben: fehér ingeket, sötét nadrágot, mellényt és különböző sapkákat viselnek, kezükben hosszú botot tartanak. A mozdulataik összehangoltak, mintha éneklés vagy ritmusos játék közben lennének.

A háttérben egyszerű, festett díszlet látható téli tájjal és fenyőfákkal, amely a karácsonyi hangulatot erősíti. A színpad előtt a közönség körvonalai sejlenek fel, bal oldalon egy betlehemi jelenet szereplője – Mária alakja – is megjelenik.

Az összkép bensőséges, ünnepi hangulatú: egy közösségi élményt megörökítő pillanat az iskola karácsonyi műsorából.

53/70 – 2008

Kirándulás

Iskolánkban **minden tanévben ősszel és tavasszal is tanulmányi kirándulásokon** vesznek részt az osztályok. Ezeknek az utaknak fontos része, hogy a gyerekek **közösen jussanak el** kirándulni, új helyeket megismerni, nevezetességeket felfedezni, vagy egy-egy programon részt venni.

A kirándulások nemcsak tanulási alkalmak, hanem **közösségi élmények is**, amelyek sokáig megmaradnak az emlékezetben.

 A képen látható osztály éppen úton van...

 Felismeri valaki, **hol jártak akkor?**

Írjátok meg kommentben, ki emlékszik erre a kirándulásra! Küldjétek ti is a kirándulásaitokról képeket!

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy kirándulás, sok élmény – és egy újabb közös történet.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy iskolai kirándulás pillanata látható történelmi környezetben. Egy kisebb csoport gyerek és felnőtt áll egy kőből épült várkapu alatt és előtt. A vastag kőfalak, az íves kapunyílás és a macskaköves út régi városrészt vagy várnegyedet idéznek.

A csoport tagjai hátizsákot viselnek, kényelmes, kiránduláshoz illő ruhában vannak, néhányan beszélgetnek, mások körbenéznak vagy a kapu irányába fordulnak. A háttérben a várfal belső része és egy emelkedő látható, a kapu mellett dombormű díszíti a falat.

Az összkép egy megállásnyi pihenőt, tájékozódást rögzít: közös úton levést, felfedezést és a kirándulásokra jellemző nyugodt, közösségi hangulatot.

Ünnepi asztalok, közös alkotás

A karácsonyi készülődés egyik különleges hagyománya volt az iskolában a karácsonyi terítési verseny. Az osztályok előre jelentkezhettek, és közösen gondolkodtak azon, hogyan lehet egy ünnepi asztalt megteríteni.

A terítő, az étkészlet, a szalvétahajtogatás és a különböző dekorációs elemek közösen kerültek előkészítésre, majd a gyerekek ezekből alkották meg saját ünnepi asztalukat. Figyelem, kreativitás és együttműködés kellett hozzá – épp úgy, mint magához az ünnephez.

A legszebben sikerült asztalok díszei a karácsonyi gyertyafényes vacsora asztalaira kerültek, ez volt az egyik jutalom.

A terítési verseny sok éven át meghatározó része volt a karácsonyi hagyományainknak, amely később átalakult, és ma már tavaszi dekorációs versenyként él tovább.

70 év – 70 kép – 70 történet

Hagyományok, amelyek változnak – és közben megmaradnak.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy **karácsonyi asztalterítési verseny** pillanata látható. Egy hosszú asztal körül diákok és egy felnőtt ülnek és állnak, a kamera felé fordulva. Az asztalt **fekete–fehér színvilágban** terítették meg: fekete tányérok, fehér szalvéták, üvegpoharak és mécsesek alkotják az egységes összképet.

Az asztal közepén **saját készítésű karácsonyi dekorációk** kaptak helyet: gyertyák, apró díszek és egy házi sütemény csillag alakú mézeskalácsokkal díszítve. A mécsesek fénye meghitt hangulatot teremt. Az egyik tányérnál egy kis papírlap jelzi az osztályt: „7.a”.

A résztvevők ünnepi, mégis hétköznapi ruhában vannak, az arcokon kíváncsiság, büszkeség és visszafogott öröm látszik. A kép az együttműködést, az alkotás örömét és a karácsonyi készülődés közösségi élményét örökíti meg.

55/70 – 2010

Amikor megérkezik a Mikulás

A Mikulás minden évben biztos pont az iskola életében. Izgatott várakozás a tornateremben, közös műsor, majd a nagy pillanat: megérkezik a Mikulás.

Nem siet. Minden osztályhoz külön betér, minden gyerekhez van egy kedves szava, és mindenki ajándékot kap. A krampuszok segítik a csomagok kiosztását, és persze gondoskodnak a jókedvről is.

Ez a nap nemcsak az ajándékokról szól, hanem a figyelemről, a közös élményről és arról az örömről, amit évről évre együtt élünk át.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy hagyomány, amely generációkat köt össze.

👉 **Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:**

A képen egy **mikulásünnepség jelenete** látható. Középen a **Mikulás** ül piros ruhában, fehér szakállal és sapkával, kezében egy piros borítékot tartva. Körülötte

krampuszoknak öltözött diákok állnak: fekete ruhát viselnek, fejükön piros szarvakkal ellátott sapkával.

Az egyik szereplő hosszú piros bottal áll a Mikulás mellett, mások vesszőket vagy jellegzetes kellékeket tartanak, egy diák pedig egy sárga zsákot fog a kezében. A gyerekek arckifejezései a szerepbe való beleélést, a jelenet játékos és humoros hangulatát tükrözik.

A háttérben az iskola díszített terme látható, falra rögzített rajzokkal és ünnepi dekorációval. A fotó egy **közösségi élményt, hagyományőrző iskolai ünnepséget** örökít meg, ahol a diákok aktív szereplőként vesznek részt az eseményben.

Úton lenni, együtt lenni

A honismereti tábor éveken át visszatérő élménye volt az iskolai életnek. Minden nyáron más helyszínen vertünk tábor, hogy a gyerekek megismerjék hazánk tájait, értékeit – és közben önmagukat, egymást is.

Debrecen, Monok, Sopron, Orfű, Balatonszepezd, Pusztafalu, Órimagyarósd, Miskolctapolca, Bük... Városok és falvak, múzeumok és emlékhelyek, erdei túrák, játékok, vetélkedők – sok-sok közös élmény, nevetés, elfáradás és büszke megérkezés.

A honismereti tábor nemcsak kirándulás volt, hanem tanulás mozgásban, közösségben, élményekkel. Olyan emlékek születtek itt, amelyekre ma is jó visszagondolni.

Emlékszel, melyik honismereti táborban voltál?

Írd meg kommentben – helyszínt, évszámot, egy emléket... Ha van fotód is, külön öröm! 😊

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy sorozat az útról, amit együtt jártunk be.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy **nyári táborban részt vevő diákcsoport** látható közös fotón. A gyerekek és kísérőik egy alacsony kőfal előtt állnak és guggolnak, mögöttük sűrű, zöld lombú fák adják a természetes háttérrel. A résztvevők nyári ruhát viselnek, sokan sapkában, hátizsákkal, kényelmes cipőben – kiránduláshoz, szabadtéri programokhoz illően.

A csoport vegyes korosztályú: kisebb és nagyobb diákok egyaránt láthatók, mellettük pedagógusok, kísérők állnak. A gyerekek arckifejezései oldottak, mosolygósak, a fotó barátságos, közösségi hangulatot áraszt. Az összeállítás egy **aktív, élményekkel teli nyári tábor pillanatát** örökíti meg, ahol a közös utazás és együttlét élménye kerül előtérbe.

57/70 – 2012

Farsang az iskolában

A farsang minden évben az iskola egyik legvidámabb eseménye. 2012-ben is jelmezes felvonulással, nevetéssel és közös játékkal telt meg az épület.

A gyerekek egyéni és csoportos produkciókkal készültek, a kollégák közül is sokan jelmezbe öltöztek. Volt tombola, díjazás, tánc – és természetesen büfé is, amelyet a szülők működtettek. Retrő szendvicsek, sütemények, fánk kerültek az asztalokra, és gyorsan elfogytak.

Ez a nap minden évben kilépés a hétköznapi életből: alkalom a felszabadultságra, az együttlétre és arra, hogy gyerekek és felnőttek egy közös játék részei legyenek.

Emlékszel, minek öltöztél farsangkor nálunk? 😊

Ha van fotód, oszd meg kommentben!

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy nap, amikor a jelmez mögött is közösség maradunk.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy **farsangi ünnepség** nyüzsgő pillanata látható egy iskolai tornateremben. A terem zsúfolásig megtelt diákokkal és felnőttekkel, a gyerekek többsége színes jelmezeket és maszkokat visel: láthatók állatos, mesefigurás, bohócos és fantáziadús kosztümök, valamint arcfestések és fejdíszek.

A háttérben lufikkal díszített fal és kosárlabda-palánk jelzi az iskolai környezetet, a tér ünnepi hangulatát a színes dekorációk erősítik. A gyerekek beszélgetnek, nevetnek, helyet keresnek, miközben a farsangi programra készülődnek. A fotó az esemény **vidám, közösségi, felszabadult hangulatát** örökíti meg, ahol az együttlét és az önfeledt ünneplés áll a középpontban.

Karácsonyi gyertyafényes vacsora

A karácsonyi időszak egyik legmeghittebb eseménye volt minden évben a gyertyafényes vacsora. Ezen az alkalmon minden gyermek és minden kolléga együtt vehetett részt egy valóban ünnepi, gyertyákkal megvilágított közös vacsorán.

Az osztályok és az őket tanító, velük nap mint nap foglalkozó felnőttek egy asztalhoz ültek, lelassult az idő, elcsendesedett az iskola. Nem program volt, hanem együttlét – figyelem, beszélgetés, közös ünneplés.

A konyhai dolgozók is különleges gonddal készültek: ünnepi menü, ünnepi tálalás, apró részletek, amelyek tovább emelték az alkalom fényét. A szépen megterített asztalok, a gyertyák fénye és a közös vacsora élménye sokak számára maradt emlékezetes.

Az idők során ez a hagyomány is átalakult: **2020 óta gyertyafényes ebéd formájában él tovább**, de a hangulat, a közös ünneplés lényege változatlan maradt.

2025-ben egy új kezdeményezés is megszületett: **a kollégista gyerekek számára külön gyertyafényes vacsorát szerveztünk**, a régi idők hangulatából merítve.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy hagyomány, amely alkalmazkodik, de megmarad.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón az iskola **ünnepi díszbe öltöztetett ebédlője** látható karácsony alkalmából. A hosszú asztalok fehér abrosszal vannak megterítve, minden helyen gondosan elrendezett teríték: tányéron főétel salátával, poharakban ital, az asztalokon narancsok, apró édességek és mécsesek, valamint magas gyertyák világítanak.

Az asztalok közepén egységes, sötét tónusú karácsonyi asztaldíszek állnak, amelyek tovább erősítik a **meghitt, ünnepi hangulatot**. A terem falait tanulói alkotások díszítik, a gyertyafény pedig meleg, nyugodt légkört teremt. A kép az iskolai közösség számára szervezett **karácsonyi vacsora előkészületeinek** pillanatát örökíti meg, még a résztvevők érkezése előtt.

59/70 – 2014

Műfalmászás – feljebb, mint gondoltuk

2007-től új mozgásformát próbálhattak ki tanulóink: lehetőségünk nyílt **műfalmászásra járni**, nemcsak alkalomszerűen, hanem éveken keresztül rendszeresen is.

A **közel 8 méter magas fal** elsőre komoly kihívásnak tűnt, de hamar kiderült, hogy **bátorsággal, figyelemmel és kitartással** sokkal feljebb lehet jutni, mint azt bárki előre gondolta.

A mászás során **mindig biztosító kötél vigyázott a biztonságra**, így mindenki a saját tempójában, a saját határait tiszteletben tartva próbálhatta ki magát. Volt, aki néhány méterig jutott, volt, aki egészen a tetejéig – és mindkettő **sikerélménynek számított**.

Nemcsak a gyerekek, hanem a **kísérő felnőttek is részesei lettek az élménynek**. A műfalmászás egyszerre fejlesztette az **egyensúlyt, az erőt, a koncentrációt és az önbizalmat**, miközben közös élménnyé vált egy újfajta mozgás öröme.

70 év – 70 kép – 70 történet

Van, amikor a legnagyobb eredmény az, hogy merünk elindulni felfelé.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy **beltéri mászófal** látható, ahol két tanuló egyszerre mászik biztosítókötéllel. A fal világos színű, különböző formájú és méretű fogásokkal van felszerelve, amelyek jól elkülönülnek a mászóútvonalakon. Az előtérben egy narancssárga pólót viselő diák felfelé halad, koncentrált testtartással, míg mellette, kissé lejjebb egy másik tanuló mászik egy párhuzamos útvonalon.

Mindkét tanulón beülő és kötélbiztosítás látható, ami a **biztonságos, felügyelt mozgás** környezetét jelzi. A kép a sport és a kihívás örömét ragadja meg: az erőnlét, az egyensúly és a bátorság fejlesztésének pillanatát egy iskolán kívüli foglalkozás keretében.

60/70 – 2015

Sárkányhajózás – „Meríts a szívedből!”

2015-ben tanulóink egy **különleges vízi sportélmény részesei lehetnek**: részt vettünk a **Sárkányhajó Kupán**, amelyet a „**Meríts a szívedből!**” mottóval rendeztek meg **Sukorón**.

Ez az esemény nem a versengésről szólt elsősorban, hanem az **együttműködésről, az elfogadásról és a közös élményről**. A sárkányhajókban **fogyatékossgal élők, segítők, támogatók és az aktív életet élők** egy csapatban, egy ritmusra eveztek.

Intézményünk **ebben az egy évben kapcsolódott be** a programba, de a részvétel így is **maradandó élményt adott** tanulóinknak. A közös evezés megtapasztalása, a víz közelsége és a csapatmunka különösen erős hatással volt mindenkire.

A sárkányhajózás egyszerre jelentett **fizikai kihívást, közösségi élményt és lelki feltöltődést** – olyan tapasztalatot, amely megmutatta, hogy a sport valóban képes **hidakat építeni emberek között**.

70 év – 70 kép – 70 történet

Van, amikor egyetlen alkalom is elég ahhoz, hogy emlékké váljon.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón **sárkányhajók versenye** látható egy nyílt vízfelületen. Az előtérben egy hosszú, keskeny sárkányhajó halad előre, orrán a jellegzetes sárkányfej díszítéssel. A hajóban sokfős csapat evez **összehangolt mozdulatokkal**, mindenki narancssárga mentőmellényt visel. A dobos a hajó elején állva adja az ütemet, segítve a közös ritmust.

A háttérben több másik sárkányhajó is látszik, szintén versenyhelyzetben, valamint egy kísérő motorcsónak. A bójákkal kijelölt pálya, a víz tükrén csillanó fény és a part menti nádas mind a **sportos, mégis közösségi hangulatot** erősítik. A kép a csapatmunka, az együttműködés és az élményszerű mozgás örömét ragadja meg.

Színházi élmények audionarrációval – mindenki számára

2016-ban egy különleges lehetőség nyílt meg tanulóink számára: együtt vettünk részt **audionarrációval kísért színházi előadásokon a Pesti Magyar Színházban** (ma már Magyar Színház). Ez az élmény különösen fontos volt, mert a **látássérült nézők számára kialakított audionarráció** révén minden gyerek számára érthetővé és élvezhetővé vált a színpadi világ — a látványt szóban kísérő leírás segítette a történeteket és a díszleteket követni.

Az együttműködés keretében nemcsak megtekintettük az előadásokat, hanem **előtte lehetőség nyílt a gyerekeknek felmenni a színpadra**, közelről megismerni a díszletet és a helyszínt, ami külön élmény volt számukra. Az előadások után néhány nappal **színházpedagógiai órán** dolgoztuk fel a látottakat, így a tanulás és a művészeti élmény szervesen kapcsolódott egymáshoz.

A cél az volt, hogy **minden évben minden gyerek egyszer eljuthasson ilyen előadásra**. Ez azóta is így működik: a színház látássérültek számára továbbra is audionarrációs lehetőséget biztosít, és programjai során törekszik az akadálymentes kulturális élmények elérésére mindenki számára.

👉 *Ki melyik darabra emlékszik ebből a színházi sorozatból? Mi volt a kedvenc jeleneted?*

70 év – 70 kép – 70 történet

Amikor a kultúra és a befogadás kéz a kézben jár.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy színházi színpad látható közvetlen közlelről. Több gyermek ül és áll a színpadon, egy csoportban körbe gyűlve, érdeklődve beszélgetve. A gyerekek hétköznapi ruhában vannak, néhányan egymás felé fordulva figyelnek, mások a környezetet tapogatják, nézik. A háttérben a darab díszletelemei és kellékei látszanak: színes, mesés hangulatú házikók, festett falak és különféle színházi tárgyak. A tér félhomályos, a színpadi világítás meleg fényt ad a jelenetnek, ami bensőséges hangulatot teremt. A kép azt a pillanatot örökíti meg, amikor a gyerekek testközelből ismerkedhetnek meg a színház világával: a színpaddal, a díszletekkel és a történet terével, az audionarrált előadáshoz kapcsolódó élmény részeként.

Ki mit tud? – amikor a bátorság és az öröm a főszereplő

2017-ben is megrendeztük iskolánk egyik kedves hagyományát, a **Ki mit tud?** programot, amely hagyományosan a **tanulásban akadályozottak tagozatán** kap helyet.

Ilyenkor a gyerekek egyénileg vagy osztályukkal együtt lépnek a közönség elé: versekkel, jelenetekkel, rövid előadásokkal mutatják meg, miben ügyesek, miben fejlődtek, és miben lelnek örömet. Sokat készülnek erre az alkalomra – a gyakorlás, az izgalom és a közös munka mind része az élménynek.

A **Ki mit tud?** nem a versengésről szól, hanem a **bátorságról, a megmutatkozás öröméről és az elismerésről**. Ezért minden résztvevő **oklevelet és egy kis jutalmat** kap – mert itt minden fellépés érték.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy délután, ahol mindenki győztes lehetett.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A fotón egy **vidám színpadi produkció** pillanata látható. Gyerekek és fiatalok állnak félkörben egy teremben, **egymás mozdulatait utánozva, táncolva**. Többen sárga papírból készült **kacsafejes fejdísz**t viselnek, mások pólóján is kacsás minta látható, ami egységes, játékos hangulatot ad az előadásnak.

A szereplők hétköznapi ruhában vannak, a mozgásuk lendületes, arcukon koncentráció és öröm tükröződik. A háttér egyszerű: vetítövásznon és tantermi bútorok, ami kiemeli a gyerekek szereplését.

A kép a **Ki mit tud? verseny** egyik jelenetét örökíti meg, ahol a közös mozgás, a humor és az önfeledt szereplés áll a középpontban.

Csörgőlabda – hallás, bizalom, csapat

A csörgőlabda hosszú ideje meghatározó sportág intézményünk életében. Az edzések több mint 25 éve zajlanak, és minden generációban vannak diákok, akik kiemelkedő lelkesedéssel, kitartással és tehetséggel kapcsolódnak be a játékba.

2012-től a csörgőlabda bajnoki rendszerének szervezése a Magyar Kézilabda Szövetség Paraszport Albizottságához került. A felmenő rendszerű női és férfi bajnokságban a GYDSE csapatai ma is biztos erőt képviselnek. Sportolóink rendszeresen részt vesznek a Magyar Kupán és a Magyar Bajnokságon, ahol évről évre helytállnak.

A hazai versenyek mellett nemzetközi megmérettetéseken is indultunk, ahonnan csapataink értékes tapasztalatokkal és szép eredményekkel tértek haza.

A csörgőlabda azonban nemcsak versenyzés. Ez a sport a bizalomról, a figyelemről, a fegyelemről és a csapatmunkáról szól. Mindez már az iskolai évek alatt hangsúlyt kap: minden tanévben megrendezzük az iskolai csörgőlabda-versenyt, valamint a hagyományos Nemecek-kupát, ahol a Pál utcai fiúk és a Vörösingések csapatai mérik össze tudásukat jó hangulatban.

Az edzők szerepe ebben kulcsfontosságú: évtizedek óta elkötelezetten, nagy szakmai alázattal kísérik a diákokat az első gurítástól a bajnoki pályákig, mindig az egyéni fejlődést szem előtt tartva.

70 év – 70 kép – 70 történet

A csörgő hangja összeköt – játékosokat, edzőket, generációkat.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen négy fiatal sportoló áll egy tornateremben, egységes zöld-fekete mezben, a nyakukban éremmel. A csapat tagjai egy országos csörgőlabda-bajnokság díjátadója után pózolnak a kamera előtt. Az egyikük serleget tart a kezében, egy másik versenyoklevelet fog, mindannyian büszkén viselik az elért eredmény jelképeit. A háttérben a sportcsarnok belső tere látszik: kosárpalánk, bordásfal és a verseny nyüzsgése, ami még érződik a pillanatban. A sportolók arc kifejezése koncentrált és visszafogott, mégis jól tükrözi a közös munka, a felkészülés és a megmérettetés sikerét.

Alapítványi Gálaest – közös ünnep a színpadon és a nézőtéren

2019-ben jótékonyági **Alapítványi Gálaestet** szerveztünk, amely valódi ünneppé vált közösségünk életében. Az est során **iskolánk tanulói és dolgozói** léptek színpadra: verssel, prózával, zongoradarabokkal, zenével, énekkel és tánccal mutatták meg tehetségüket és elkötelezettségüket.

A nézőtéren **szülők, hozzátartozók és támogatóink** foglaltak helyet, akik nagy szeretettel és büszkeséggel kísérték a fellépéseket. A rendezvénynek a **Pesti Magyar Színház** adott otthont, amely nemcsak méltó helyszíne volt az eseménynek, hanem külön rangot és ünnepélyességet is kölcsönzött az estének.

Ez a gálaest nemcsak adománygyűjtő alkalom volt, hanem **közös élmény**, ahol együtt ünnepelhettük az összetartozást, a művészet erejét és azt, hogy milyen sokféle tehetség él és dolgozik iskolánk közösségében. Azóta is **szép emlékként él mindenkiben** ez az este.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy est, amikor a színpadon és a nézőtéren is ugyanaz az érzés volt jelen: az összetartozás.

👉 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy színpadi előadás pillanata látható. A háttérben nagy, bordó színházi függöny lóg. A színpadon fiatalok és felnőttek csoportja táncol: színes pólókat viselnek (piros, narancs, zöld, fehér), fekete nadrágban. Többen egyszerre emelik fel a karjukat egy közös koreográfia részeként. A jelenet egy vidám, lendületes iskolai műsor hangulatát idézi.

65/70 – 2020

Ballagás gyerekek nélkül

2020 különös év volt az iskola életében. A járvány miatt márciustól a diákok nem térhettek vissza az épületbe, a tanítás új formát öltött, és az év végén a megszokott ballagás is elmaradt.

A pedagógusok és az asszisztensek mégsem mondtak le arról, hogy búcsút vegyenek a végzősöktől. Rendhagyó ballagási műsor készült: énekeltünk, zenéltünk, az udvaron és az épület különböző pontjain fotók születtek. A felnőttek ezen a napon „gyerekek” lettek – néha kifejezetten csíntalanok –, hogy üzenjenek azoknak, akik nem lehettek jelen.

Ez a kép az aulában készült. Maszkos arcok, üres terek – és mögöttük az az elszántság, hogy a kapcsolat akkor sem szakad meg, ha a körülmények mindent átírnak.

A rendhagyó ballagás videója itt érhető el:

<https://www.youtube.com/watch?v=NaUcEoVp8Rk>

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy ballagás, amely másképp volt közös.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen pedagógusok és munkatársak csoportja áll egy iskolai folyosón, egymás mellett felsorakozva. Mindannyian **védőmaszkot viselnek**, ami egyértelműen jelzi a pandémia időszakát. Az arcokat részben eltakaró maszkok mögött mégis érződik az összetartozás és az alkalom ünnepélyessége.

A háttérben tanulói alkotásokkal díszített faliújságok és az iskola megszokott terei láthatók. A kép a **Covid idején megtartott, rendhagyó ballagás** hangulatát idézi: csendesebb, visszafogottabb, de nem kevésbé jelentős pillanatot.

Ez az esemény egyszerre szólt az elengedésről, az alkalmazkodásról és arról az emberi jelenlétről, amely még a legnehezebb körülmények között is megtartó erőt jelentett az iskolai közösség számára.

66/70 – 2021

Advent az iskolában

Az adventi időszak minden évben különleges helyet foglal el az iskola életében. Ilyenkor nemcsak a tanítás rendje lassul egy kicsit, hanem tudatosan kerül előtérbe az együttlét, az odafigyelés és az ünnepre való közös készülődés.

2021 adventjén az osztályok ünnepi díszbe öltöztek, a mindennapokat pedig programok, beszélgetések és közös élmények színesítették. A gyerekek ebben az időszakban ajándékokat kaptak támogatóinktól, az osztályok pedig tárgyi és élményajándékokban részesültek a **Kovács Csongor Alapítvány** közreműködésével.

Ezek az alkalmak nem egyetlen eseményhez kötődnek, mégis fontos részei az iskolai krónikának: olyan pillanatok, amelyek erősítik a közösséget, biztonságot adnak, és hozzájárulnak ahhoz, hogy az ünnep valóban közös élmény legyen.

70 év – 70 kép – 70 történet

Az ünnepek is a hétköznapiakból épülnek.

➡ Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy feldíszített karácsonyfa áll az iskola egyik belső terében. Az ágakon ünnepi díszek és fények láthatók, amelyek meleg, nyugodt hangulatot teremtenek. A fa környezete rendezett és csendes, az adventi időszakra jellemző várakozást és készülődést idézi. A karácsonyfa nemcsak az ünnep közeledtét jelzi, hanem a közösség együttlétének, a lelassulásnak és az egymásra figyelésnek a jelképe is.

40 éve a Miskolci utcában

Negyven évvel korábban, 1982-ben adták át iskolánk jelenlegi épületét a Miskolci utcában. A jubileumi évben, 2022-ben erre a kerek évfordulóra közösen emlékeztünk vissza: egy olyan épületre, amely az elmúlt évtizedekben tanulást, biztonságot, fejlődést és közösséget jelentett gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Az ünnepség alkalmat adott arra, hogy találkozzanak egymással a múlt és a jelen szereplői: egykori és jelenlegi diákok, pedagógusok, munkatársak, partnerek. Történetek, emlékek, fényképek idézték fel az itt eltöltött éveket, és azt az utat, amelyet az intézmény a Miskolci utcai épület falai között járt be.

Most, 2026-ban visszatekintve még inkább látszik, mennyi minden történt azóta is – és mennyire fontos kapaszkodót jelent ez az épület ma is a gyengénlátó gyermekek mindennapjaiban.

A 40. évfordulóról készült **teljes beszámoló és képgaléria** honlapunkon érhető el:

👉 <https://gyengénlatok.hu/a-miskolci-utcai-epulet-atadasanak-40-evforduloja/>

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy épület, amely generációk emlékeit és jövőjét hordozza.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy csoport áll egymás mellett egy tornaterem terében. Több generáció képviselői láthatók: az intézmény egykori és jelenlegi munkatársai, akik közösen sorakoznak fel az ünnepi alkalomra. A háttérben zöld és barna színű paravánok vannak, rajtuk adventi koszorúk és sárga masnik, amelyek visszafogott, ünnepi hangulatot teremtenek. A csoport tagjai egymás mellett állva, nyugodt tartással, mosollyal vagy elmélyült arckifejezéssel néznek a kamera felé. A kép a közösség folytonosságát, az egymásra épülő évtizedeket és a közös munka erejét idézi meg.

November 17. - A legkisebb hősök napja

November 17-én, a **Koraszülöttek Világnapján** évek óta megállunk egy pillanatra iskolánkban. Megállunk, emlékezünk, és lilába öltöztetjük a bejáratunkat – mert ez a nap sokunk számára személyesen is fontos.

Iskolánk tanulóinak **közel minden harmadik tagja koraszülöttként jött a világra**. Ezért ez a világnap nem csupán egy dátum a naptárban, hanem közös történeteink, küzdelmeink és sikereink része.

Évről évre lilába öltöztetjük a bejáratunkat. Lila szívekben jelennek meg **jelenlegi tanulóink nevei**, születési súlyukkal és hosszukkal – valamint azoké a kollégáké is, akik maguk is érintettek. Apró adatok, mégis hatalmas történetek.

Ezzel a közös gesztussal fejezzük ki tiszteletünket a koraszülött babák, családjaik és az őket segítő dolgozók felé.

70 év – 70 kép – 70 történet

Lila szívek, nevek és számok mögött: elképesztő erő és életút.

Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Az ablakfelületen lila színű díszítés látható a Koraszülöttek Világnapjához kapcsolódva. A felső részen egy kézzel készített felirat jelzi az alkalmat és a dátumot: november 17. Az üvegen lila léggömbök, valamint szív alakú kartonok sorakoznak, csipeszekkel felfűzve. A szíveken keresztnévek olvashatók, mindegyik egy-egy

gyermekhez kapcsolódik. A dekoráció egyszerre személyes és közösségi: az apró szívek együttese sok kis történetet, sok külön utat idéz meg. A lila szín végigkíséri a kompozíciót, csendesen utalva az összetartozásra, az odafigyelésre és az elfogadásra.

Vízre száll a közösség

A Gyengénlátók Általános Iskolájában több éves hagyomány a nyári vízitúra-tábor, amely 2024-ben is felejthetetlen élményeket adott tanulóinknak. A négynapos kalandot idén a Tisza-tónál, Tiszafüreden rendezték meg, a Vízenjárók Egyesület elnökének, Malárik Attilának szakértő vezetésével. A táborba nemcsak a jelenlegi felsősök, hanem régi tanítványaink is csatlakozhattak — így a vízzen mindig találkozik a múlt és a jelen.

Az első nap a sátrak felállításával és a próbaevezéssel telik: tanulóink megtanulják a helyes lapátfogást, kipróbálják a vízzen mozgást, és kialakítjuk a hajóbeosztásokat. A gyerekeket végig az iskola pedagógusai és az egyesület tapasztalt tagjai kísérik, a vízzen és a parton egyaránt. A 4 és 7 személyes túrakenukban minden gyerek két felnőttel evez — így a biztonság és a jó hangulat egyszerre adott.

A programokban a kenuzás mellett helyet kap a strandolás, kézműveskedés, meseterápia, közösségi játékok, hajóból fürdőzés és bográcskozás is. 2024-ben bejártuk a Tisza-tó zegzugos, nádas csatornáit, és motorcsónakkal is felfedeztük a Nagy-morotva különleges világát.

70 év – 70 kép – 70 történet

Egy nyári tábor, ahol a kaland, a közösség és a bátorság egyszerre erősödik meg minden evezőcsapással.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Egy nagyobb csoport gyerek és kísérő ül több csónakban a nyílt vízen. Mindannyian narancssárga mentőmellényt viselnek, a csónakok egymás mellett haladnak. A háttérben széles tó látszik, körben alacsony, zöld növényzettel, fölötte tiszta, kék ég. A résztvevők többsége ülve figyel, néhányan egymás felé fordulnak beszélgetés közben. A jelenet nyugodt, biztonságos és közösségi: a vízen való együtt haladás élménye egyszerre jelent kalandot, bizalmat és közös figyelmet.

70/70 – 2025

Jurassic School – amikor az iskola egy délutánra dinoszauruszparkká változott

A jubileumi sorozatunk végére érkeztünk – a 70. történethez. És milyen szép, hogy a múltidézés után egy egészen friss, mai emlékekkel zárhatjuk ezt az időutazást.

2025 őszén, Halloween idején iskolánk egy délutánra teljesen átalakult.

Nemcsak díszletben, hanem hangulatban is: megszületett a **Jurassic School**, ahol a gyerekek egy igazi dínókaland részesei lehettek.

Volt **tökf faragó verseny**, ahol a kreativitás kapott főszerepet. Volt **tojáskeltető**, ahol dínótojásokat festettünk – papírból, színből, fantáziából. A laborban pedig különleges kísérletek zajlottak: a „dínók nyugtatószerét” állították elő a diákok, természetesen játékos formában.

A dzsungelösvény pókokkal, izgalmas állomásokkal várta az osztályokat, miközben a nagyobbaknak mozi is volt a kivetítőn – és aki akarta, még ők is becsatlakozhattak a kalandba.

A program igazi közösségi összefogással valósult meg: menetrenddel, menetlevelekkel, elemlámpákkal, jelmezekkel, zsetonokkal, ötletekkel. Egy délután, amikor az iskola nemcsak tanított, hanem élményt adott.

70 év – 70 kép – 70 történet

A múlt öröksége és a jelen kreativitása ugyanannak a közösségnek a része.

 Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

A képen egy iskolai folyosón álló, színes, kézzel készített irányítótábla látható. Több nyíl alakú felirat mutat különböző dinoszauruszos programállomások felé: „Paleontológiai múzeum”, „Biztonságos zóna”, „T-Rex”, „Labor” és „Dzsungel ösvény”. A táblát zöld levelekkel díszítették, körülötte nagy cserepes növények és Halloween-dekorációk teremtik meg a Jurassic School hangulatát.

A történet véget ér – de az út folytatódik

Hetven napon át együtt jártuk végig iskolánk múltját.

Hetven képen keresztül idéztük fel mindazt, ami a gyengénlátó gyermekek oktatásának történetét formálta: arcokat, pillanatokat, régi eszközöket, ünnepeket, hétköznapiakat.

A sorozat során újra láthattuk, hogyan épült fel lépésről lépésre az a közösség, amely ma is él: a pedagógusok szakmai újításai, a diákok kitartása, a szülők bizalma, a közös munka ereje.

Ez a 70 kép nemcsak emlékezés volt. Hanem tisztelgés mindazok előtt, akik az elmúlt évtizedekben hittek abban, hogy a gyengénlátó gyermekek számára is teljes, gazdag, nyitott világ építhető.

Köszönjük, hogy velünk tartottak ezen a jubileumi időutazáson.

És bár a sorozat most lezárul, **érdemes továbbra is követni Facebook-oldalunkat**, mert itt osztjuk meg a jövőben is mindazt, ami iskolánk életében történik: új programokat, mindennapi pillanatokat, közösségi eseményeket – és a következő évek történeteit is, képekben és posztokban.

A múlt történeteinek mögött ott van a jelenünk – és benne a jövő is.

70 év – 70 kép – 70 történet

És a következő fejezetet már együtt írjuk tovább.

  Képleírás – azoknak, akik nem látják a képet:

Meleg, nosztalgikus hangulatú grafika, bézs–szépia színvilágban. A képen közepén a felirat olvasható: „**70 év – 70 kép – 70 történet**”, alatta pedig: „**Köszönjük, hogy velünk tartottak!**”. A háttérben régi fényképek, filmtekercs, egy vintage fényképezőgép, könyvkupac és egy nagyító látható, amelyek a múlt emlékeit és a közös történetek megőrzését idézik. Az összhatás ünnepi, meghitt lezárása a jubileumi sorozatnak.